LA SURIPANTA

(ELLS Y ELLAS)

per

A. Ferrer y Codina

Estrenada ab ruidós éxit en lo *Teatro Catalá,* de Romea, la nit del 12 de Mars de 1895.

PREU: DOS PESSETAS

Segona edició

BARCELONA
Francisco Badia, impresor, Dou, 14
1896

LA SURIPANTA

(ELLS Y ELLAS)

LA SURIPANTA

(ELLS Y ELLAS)

Comedia en tres actes y en prosa

per

A. Ferrer y Codina

Estrenada ab ruidós éxit en lo *Teatro Catalá,* de Romea, la nit del 12 de Mars de 1895.

Segona edició

BARCELONA

Francisco Badia, impresor, Dou, 14

1896

Al inteligent comerciant

y ver amich

D. Carlos Puigarnau

L' AUTOR

REPARTIMENT

PERSONATJES	ACTORS
Laura	*D.ª Carmen Parreño.*
Ernesta	» *Adela Clemente.*
Sra. Pepa	» *Agna Monner.*
Lola	» *Dolors Galí.*
Serafí de Santcliment . .	*D. Hermenegild Goula.*
D. Agapito.	» *Jaume Capdevila.*
Sr. Arcís	» *Aciscle Soler.*
Cintet	» *Frederich Fuentes.*
Sr. Llop.	» *Anton Serraclara.*
Jaume Giralt.	» *Modest Santolaria.*
Lluis.	» *Llorens Capdevila.*
Ernest	» *Ernest Fernandez.*
Joan	» *Joaquim Pinós.*

Banyistas de abdós sexos.

Director d' escena: D. Hermenegild Goula.

Punt de vista: del actor.

Epoca actual.

Acte primer

Sala elegant d' un balneari de la frontera. Al foro una porta central; esquerra, segon terme, una senyalada ab lo número 7 y en primer terme un' altra ab los 8, 9, 10 y 11. A la dreta, segon, una ab lo 6, y en primer un' altra que figura dar sortida al camp. Mobles adecuats: una tauleta de centro. En primer terme esquerra un balancí y á la dreta una cadira-catre. Testos ab plantas de saló, miralls, etc., etc. Al aixecarse 'l teló estará l' Ernest ajegut en la cadira-catre, de boca en l' ayre, las mans darrera 'l cap y lo sombrero sobre la cara, dormint; du cartera de viatje. En lo balancí está Lola ab trajo de viatje llegint una novela. Du un ramet de flors al pit. Al foro exterior, un banyista sentat prenent la fresca y ventantse. Pot llegir. Es de dia.

ESCENA PRIMERA

LOLA, ERNEST, luego LLUIS, després CINTET y JOAN.

LOLA — Quant tarda aquest camarer! Si d' axó se 'n diu venir aviat...! Mira aquell... ja s' ha dormit y jo fins he llegit tot un capítol d' una novela qu' he trobat aquí, per cert ben inverosímil: uns lladres qu' havían robat á una núvia al sortir de l' iglesia y al cap de tres días varen enviarla al marit ab una carta que no mes deya lo següent: Pot péndrerla ab tota confiansa.

(*Lluis ha entrat á temps de poder sentir las últimas paraulas de* Lola. *Va elegant y ab xubasquero al bras.*)

LLUIS ¿Y no duya 'l sello del contrast?

LOLA (*Sorpresa alegrament.*) Lluis!

LLUIS ¿Que fa molt qu' han arrivat?

LOLA Ara mateix.

LLUIS ¿Y l' Ernest?

LOLA Miris... (*Senyalantlo.*)

LLUIS Dorm?

LOLA Ell si que... Per tot li ve be. Estém esperant al camarer que 'ns dongui habitació. Y vosté?

LLUIS Ja n' he demanat. Vinch de Porté hont hem estat cassant quatre ó cinch dias. Per cert qu' he sabut allí cosas que tinch que demanarni esplicacions.

LOLA No cridi ¿Qu' es?

LLUIS ¿Vosté, de soltera, havia tingut relacions ab un jove rich, fabricant de samarretas del carrer de l' Aurora que 's diu Jaume Giralt?

LOLA Veurá... Si relacions se 'n diu de fer broma y ballar...

LLUIS No, no... relacions de mes bulto; relacions que continuan encara avuy á pesar d' haverli deixat de cumplir la paraula de casament que vosté havía rebut d' ell.

LOLA (*Seria.*) Miris qu' allí hi ha 'l meu marit!

LLUIS No tinga pór. Ja sab que 'l seu marit dorm molt fort, fins estant despert.

LOLA Lluis... aquest llenguatje...!

LLUIS Es lo del despit... lo de la fé burlada!

LOLA No tinch ganas d' enfadarme.

LLUIS ¿Vol dir que no es vritat?

LOLA Vosté dirá!

LLUIS Fins m' han afirmat qu' ha vingut ó ha de venir en aquest establiment.

LOLA Donchs l' han enganyat.

LLUIS — L' qui m' ho ha dit, cap interés tenia en enganyarme.

LOLA — Devia tenirlo de divertirse ab vosté.

LLUIS — Es que si sigués vritat, ó jo 'l mataría á n' éll ó ell me mataría á mí!

LOLA — Tant m' estima? *(Ab coquetería.)*

LLUIS — Ab tota l' ánima, á pesar de la seva crueltat.

LOLA — Li guardo aquest pomet de flors.

(Ensenyantli 'l que porta al pit.)

(Grans aplausos y crits de bravo al exterior, Ernest s' alsa esbarat. Para 'l piano de tocar.)

ERNEST — Qué!... qui es?... qué hi há?... Ola, Lluis!... Qué hi ha molt qu' es aquí?

LLUIS — Are.

ERNEST — Crech que m' havia adormit.

LOLA — (Haig d' anar ab molt cuidado.)

ERNEST — ¿Encara no ha tornat 'l camarer?

LOLA — Aixís ho veig.

ERNEST — ¿Y com ha anat la cassera á Porté?

LLUIS — Bastant regular. Encara que ab aquesta calor los gossos no cassan com deurian.

ERNEST — Que 's queda gayres días?

LLUIS — Fins que vostés se 'n vagin.

ERNEST — Si, home. Ja 'ns divertirém. Mentras veniam ja 'ns han enterat d' alguns pormenors y cregui que hi haurá tela. No has sentit, noya?

LOLA — No... perque estava rendida y he fet lo camí en un son.

ERNEST — Diu que hi ha un americano vell casat ab una noya jove, que las hi fa al devant y no ho coneix. Lo tipo de marit enganyat á mi 'm fa riurer molt. Oh, y repari que tots se semblan.

LLUIS — ¿Vol dir?

ERNEST — Desprès hi ha una viudeta, que ja l' hem vista al entrar, que alló es un bras de mar! Ròssa com un fil d' or, un lunar pintat á la galta y una elegancia que no hi ha mes allá.

LOLA — A mi m' ha semblat que no era rés de bó.

ERNEST — Donchs, noya, jo l' he trovada bona del tot.

LOLA — Tú... en sent fandillas...

LLUIS — Bo! (*Rihent.*)

ERNEST — Parlo baix lo punt de vista artístich.

LOLA — Vols callar!... (*Ab sorna.*)

LLUIS — Y no se 'n cuyda ningú?

ERNEST — Si, home Una berlina aixís vol qu' estiga pera llogar? Lo favorescut es un jove que no fa molt qu' era aquí y que diu que s' hi gasta la plata qu' es un contento... això si, crech que no la deixa á sol ni á sombra.

LOLA — Port ser també ho fa baix lo punt de vista del art... (*Ab intenció.*)

LLUIS — (*Rihent.*) Ja tiran.

ERNEST — Ara menjaré art tres setmanas seguidas.

LOLA — No tingas por... ja sé que no tens malicia.

LLUIS — Be... pot ser porta intencions de casarsi aquest jove.

ERNEST — Com jo.

LOLA — Cá!... Fa una cara d' espatutxí! ay senyor! quants enredos 's veuhen anant pel mon!

ERNEST — Y deixa que tothom 's guanyi la vida!

LLUIS — L' que té diners y humor no li falta género pera triar.

ERNEST — Lo qu' es aquest, de diners, n' ha de tenir. Figuris que, per obsequiarla, perque avuy cumpleix anys, s' fa uná excursió á Mont-Lluis paganto ell tot y podenti anar los banyistas que vulgan. Ademés, al vespre hi ha sardanas y molt champagne, tot á cárrech d' ell.

LOLA — Que hi anirém?

ERNEST — Si no estás canadsa y 'n Lluis hi ve, si.

LLUIS — Avuy m' es impossible anar 'n lloch. Tinhc d' escriure una porció de cartas y no sortiré del quarto fins tart.

(*Grans crits d' alarma veyentse passar de esque-*

rra á dreta corrent varios banyistas. Lo qu' estava sentat s' aixeca també alarmat.)

LOLA Qu' es aixó? (*Sorpresa.*)

ERNEST Qué passá? (*Id.*)

LLUIS Qué hi ha? (*Id.*)

(*Aquestas tres frases las diuhen á un mateix temps aixecantse y dirigintse al foro; en aquest moment apareix 'n Cintet dalt d' un velocípedo atropellanto tot y cayent dintre de la escena.*)

LOLA Jesús!.. (*Al caurer 'n Cintet.*)

ERNEST S' ha romput l' ánima!

(*En Cintet s' aixeca rápidament y tracta de fugir cap al prosceni com si 'l perseguissin.*)

LLUIS Ep!... (*Deturantlo.*)

ERNEST Ahont vá? (*Id.*)

CINTET Es que... (*Girantse espantat.*)

LLUIS Qué té... Qué li passa?

Alguns banyistas tornan, miran á l' escena y se 'n van fent comentaris entre ells.)

CINTET Dimoni de bestia! No sé perque als bous no 'ls han de tenir al corral!...

LOLA L' empaytava un bou?

LLUIS Un bou?

CINTET O un toro... No l' he pogut veurer bé. Ja 'ls dich que m' ha dat un susto terrible. A mi no m' espanta una pantera, pero un toro 'm fa posar los cabells de punta.

LLUIS Vol dir qu' era un toro? Per aquí no hi ha mes que vacas. Vingui... segui.

(*Se senta en la cadira-catre.*)

CINTET Veurá, no he volgut entretenirme á inspeccionarho; pero 'l cap ja li asseguro jo qu' era de toro. (*Joan foro esquerra.*)

JOAN Ahont es?

CINTET (*Aixecantse espantat.*) Ay!

LLUIS No es 'l toro, home... es 'l camarer.

CINTET Es que 'm sembla qu' encare 'l veig.

JOAN Vol alguna cosa?

CINTET Preparim un bock frappé que me 'l aniré á beurer al menjador. Quan estigui, avisi.

JOAN Vol habitació?

CINTET Per ara no li puch dir.

JOAN Com qu' arriva molta gent, que no 's quedi sense.

CINTET Ja li diré mes tart.

JOAN (*als altres.*) Donchs vingan vostés que 'ls colocaré.

ERNEST Aném. Desitjaria que s' aliviés. (*A Cintet.*)

CINTET Gracias. Crech que no mes m' hauré pelat 'l colzer.

LOLA Que no siga rés.

LLUIS Igualment li dich.

CINTET Gracias, gracias; los hi remerseixo molt. Los lentes hauré perdut.

JOAN Ja 'ls buscarém. Que venen?

LLUIS Vamos.

(*Se 'n van foro esquerra.*)

ESCENA II

CINTET, luego SERAFI DE SANTCLIMENT.

Vaya una patacada!... Malvinatje la bestia! Després aniré á escusarme ab las senyoras que he atropellat. No!... ja 't dich que n' he arrancat un bon nap jo de tot axó! Pérdrerla á n' ella quan havia tingut la sort de retrovarla, y veurem á risch de tenir la mort del Espartero. Y... ¿ahont la pesco, ara? Nada, nada... Si no arriva d' aquí un parell d' horas, donaré un *tour* per Carol y Llibia... lo qu' es jo no desisteixo. (*Serafí foro esquerra.*)

SÈRAFI (Deu ser aquest.) Suposo que son de vosté aquets lentes?...

CINTET Si... Si, senyor, gracias. ¿Hont los ha trovat?

SERAFI (*Sentantse.*) Allí, á l' entrada del establiment. Jo m' estava dalt del bosquet y m' ha llamat la atenció veurel venir per la carretera corrent com un mal esperit.

CINTET Figuris' qu' un toro m' empaytava desde las aforas de Puigcerdá.

SERAFI Un toro? A fé que en tota la cinta del camí no 's distinjia rés.

CINTET No sé ahont li haurá donat la gana de deixar de perseguirme, perque jo no he tingut pas valor de girar un sol cop la cara, sempre 'm creya tenirlo á sobre.

SERAFI Y 's queda aquí?

CINTET No sé si hi estaré tres ó quatre dias ó si m' entornaré avuy mateix.

SERAFI Si 's descuida, pot ser no trobi habitació. Comensa á arribar molta gent.

CINTET Ja m' ho ha dit 'l garçon. Aixó dependirá de que arrivi ó no, una persona qu' ha sortit á n' aquesta direcció desde Puigcerdá; anava ab una senyora d' edat que suposo siga la mamá. Jo 'm deslissava detrás de la tartana ab la meva máquina, quan aquesta malehida bestia m' ha obligat á passar al devant, vulgas ó no vulgas, y las he perdudas.

SERAFI Alguna noya?

CINTET Ho endevina... una noya... un verdader *mignon* que 'n vareig pérdrer 'l rastre á Barcelona y are l' he topada mentras m' estava dant un passeig ab bicleta... Ah!... es lo mes *charmant* que puga veurer!... Un modelo *derniere creation!*

SERAFI (Es un tipo.)

CINTET Y qué tal? Está animat aixó?

SERAFI Comensa.

CINTET Ja 'm dará un ressenyament de lo que enclou aquest agradable siti. Es lo primer que faig ca-

da vegada qu' arribo á *Amelie les bains, Arcachon, Vichí,* etc., ahont vaig tots los istius.

SERAFI Deu voler dir per lo que respecta al sexo débil?

CINTET Débil y fort. Abans los ressenyaments no mes los prenia d' ellas y vareig tenir sérios disgustos ab ells; hasta l' any passat á Caldetas, qu' un oncle 'm va tirar al carrer desde un balcó del tercer pis de la fonda; y sort que vaig caurer damunt d' un gos de Terranova que prenia 'l sol á l' acera, del contrari, alli 'm quedava.

SERAFI Bárbaro!

CINTET Quí, jo?

SERAFI No... ell. Pero, li debia fer molt grossa...

CINTET Ca!... Ell qu' era un cafre. Lo seu nom sol ja ja ho indica. Se deya Don Llop Verdugo.

SERAFI Vaya un nom!...

CINTET Lo motiu va ser per una cosa que l' havia feta mil vegadas: donar paraula de casament á una senyoreta que va resultar neboda d' aquest zulú.

SERAFI Y per qué no la cumplia?

CINTET Y poguer?... Figuris que jo tinch relacions íntimas ab un tipo divino que 'm té promés que 'l dia que 'm casi m' obrirá en canal; y com es capassa de ferho, no vuy correr aquest perill. *Ma foi, non!*

SERAFI Això ho dihuen totas.

CINTET No pas jo que m' hi esposi. Un meu antecessor va tenir qu' emigrar á Buenos Aires pera lliurarse de la seva cólera. Ja deu saber vosté qui es ella: tot Barcelona la coneix; la mes assidua concurrenta al *Eden* y al *Folies*. Una gran *chanteuse!*

SERAFI Y 's diu?

CINTET Florinda; pero tothom la coneix per *La Suripanta.*

SERAFI ¿La Suripanta? ¿Aquella que tant dona qu' enrahonar?... qu' ha arruinat á...

CINTET No tant!... no tant... Sempre s' exagera.

SERAFI No la conech personalment, pero, un amich meu que també ho es d' ella, tenia que presentarmi aquest hivern. Calli!... ¿Vosté deu ser 'n Cintet Vallcorba fill del banquer de...

CINTET Just. Si aquesta dona 'm fará célebre.

SERAFI (Pobre xicot!)

CINTET Amichs, sí; amichs 'n te molts; pero, amichs *pour rire*, ¿m' enten?... que tenen defensat fins visitarla de cinch á sis qu' es la hora del meu *Rendez-vous*. Te un deliri per mí!... Pero haig d' anar ab peus de plom. ¡Pobre de mí que s' hagués enterat de lo de Caldetas!... Per xo, per evitar compromisos, no vuy rés allá hont hi veig pantalons, y, generalment, me dedico al género petit. A París, grisetas y *mamzel d' oubrage*; aquí á Espanya, cambreras escullidas; y si hi barrejo algo notable, ha de ser com aquesta qu' ara persegueixo: rés de género masculí apróp.

SERAFI Ja ho veig... ab l' escarment de Caldetas...

CINTET No me 'n parli!

SERAFI Y n' hi ha que dihuen que 'ls gossos de Terranova no mes salvan als que cauhuen á l' aygua.

CINTET No 's pensi que 'n sortís be del tot. Se 'm van desenrenglará totas las costellas d' aquesta banda. Encara hi duch un pegat... Cambiant d' assunto: encara ha d' enterarme...

SERAFI Del personal de l' Establiment? Fins ara hem sigut pochs. Hi ha alguns matrimonis.

CINTET No hi vuy rés!

SERAFI Alguns joves solters com jo. Un senyor vell empenyat, desde qu' es aquí, en cambiar de habitació .. que passa 'l dia queixantse del servey... trovanto tot car y dolent.

CINTET No m' interessa.

SERAFI Fins ara haviam tingut dugas andalusas joves y guapas...

CINTET (*Content.*) L' meu género! Quina llástima!

SERAFI Perseguidas desde l' any noranta per un inglés com un Sant Pau.

CINTET —¡Vade, rétro!

SERAFI Un tenor del Tívoli que pren inhalacions per treurers un gall que te agarrat á la gargamella empenyat en cantá sempre que ell canta.

CINTET Pássi... pássi...

SERAFI Y per últim... una viuda hermosa, jove, modelo de la mes refinada elegancia.

CINTET Viatja sola! (*Entussiasmat.*)

SERAFI Sola.

CINTET Ja la veurém. (*Fregantse las mans de content.*)

SERAFI Si, pero... no mes veurerla. Ey!... Si no te ganas de que se li tornin á desviar algunas costellas de la mitxana.

CINTET No diu?... ah!... que pot ser, vosté?...

SERAFI Si, senyor. N' estich ennamorat y crech que 'm correspón.

CINTET Ay, ay!... ¿No mes ho creu?

SERAFI Donchs, si... 'm correspon... y ¡ay del que pretengués atravessarse entre ella y jo, perque m' hi jugaria la vida!

CINTET No, no... no tinga pór.

SERAFI Es lo meu sol pensament.

CINTET Amor platónich? Ja 'l planyo!

SERAFI Es l' únich que pot inspirar la seva mirada angelical... puríssima!... Jo cada vegada que m' he topat ab una dona d' aquestas qualitats, li ne jurat amor etern y sempre ho he cumplert.

CINTET No ho entench...

ESCENA III

Mateixos, JOAN, luego D. ARCIS.

(*Porta un diari, foro esquerra.*)

JOAN Te la cervesa á punt. (*Á Cintet.*) Lo diari. *Dantlo á Serafi.*)

CINTET Donchs ab lo seu permis...
JOAN Y miris que 's van ocupant las habitacións.
CINTET Per ara no puch dirli rés.

(*Arcis segon terme dreta.*)

ARCIS ¿Que no fora possible parlar ab l' amo?
CINTET Quin tipo! ji... ji... ji... (*Rient.*)
ARCIS Que 's riu de mí, jove?
CINTET Ay, no, no.
ARCIS ¿Que te quarto?
CINTET No senyor. No sé encara si 'n pendré. Senyors... *au revoir.*

(*S' en va foro esquerra.*)

JOAN (*A Sr. Arcis.*) ¿Que se li oferia?
ARCIS Home... lo que sab vosté de sobras... que 'l meu quarto no pot anar.
JOAN Prenguin un de primera; encara 'n queda algun.
ARCIS Que 's pensa que soch 'n Rotchild?
JOAN Donchs ¿qué vol que li diga?
ARCIS Jo he vingut pera curarme y 'm sembla que lo que faré será pitxorar. ¿No fora possible acomodarme ab algú que 'n tingués un de bo? Ja 'n pagaré la mitat.
JOAN Ho veuré, pero no es fácil.
ARCIS (*A Serafi.*) ¿Hi ha entrat vosté al meu quarto?
SERAFI (*Deixant de llegir.*) Jo?... ¿Qué vol que hi vagi á fer?
ARCIS Miris... Tinch un matalás que sembla un sach de patatas, y la finestra dona á un corral plé de pollastres que tota la nit 'm donan serenata sense deixarme aclucar l' ull.
JOAN Vosté no mira que 'l quarto es de tres pessetas...
ARCIS Per mitx duro á Granollers vaig estarhi com un rey.
SERAFI Pero, Granollers no es punt d' ayguas.
ARCIS L' any passat hi va plourer molt.
JOAN (Quina solta.)
ARCIS (*A Serafi.*) Que no hi cabriam tots dos en el de vosté?

SERAFI No veu que no mes hi ha un llit?
ARCIS Ja tinch bona jeya.
JOAN (Quin home!)
SERAFI No pot ser... demanim un altre favor.
ARCIS Miris... Si no qu' espero á un jove qu' ha de venir per acabar de tractar lo seu casament ab una neboda meva, demá mateix me 'n anava.
SERAFI ¿Té una neboda que 's casa?... Ja menjarém confits.
JOAN Bé... ¿No vol pas rés mes?
ARCIS Si. ¿Ahont es la bugadera? 'M falta un mocador de butxaca.
JOAN També? Aném... vinga ab mi. (Sembla 'l senyor reclamacións.)

(D. Agapito ab malsta, sach de nit y quitasol plegat, foro esquerra.)

ESCENA IV

Mateixos, D. AGAPITO.

(Serafí torna á llegir.)

AGAPITO Aposento de primera.
ARCIS (Deu ser rich.)
JOAN *(A D. Agapito.)* Desseguida soch ab vosté.
ARÇIS *(Id.)* ¡Que li faria rés tenirme per company d' habitació?
AGAPITO Vuy ser sol. (¡D' hont surt aquest ximple!)
JOAN Ve, ó no ve?
ARCIS Vinch... Se coneix que tu deus estar á gust.

(S' en van foro esquerra.)

AGAPITO (Quina dona!... He quedat encantat!... No havía may vist una cosa igual!... Agapito, prepara las baterias qu' has de sitiar la plassa.)
SERAFI D. Agapito! *(Alsantse.)*
AGAPITO Qué miro!... Serafí!

SERAFI (*Tapantli la boca.*) Calli... No m' anomeni pel meu nom.

AGAPITO Te rahó que vosté al istiu adopta un pseudónim. ¿No es lo nom de un seu cosí fabricant de samarretas?

SERAFI Just... Jaume Giralt.

AGAPITO Aixó. (Si sabias que jo aquest aquest any adoptava 'l teu!... Que no vegi que 'l duch escrit en la maleta.)

SERAFI De Serafí de Santcliment no mes me 'n dich al hivern.

AGAPITO Jo ara vinch de Sant Hilari.

SERAFI També hi volía anar jo, pero un contratemps 'm va obligar á cambiar d' itinerari.

AGAPITO Un contratemps... femella.

SERAFI (*Ab carinyo.*) Pillet!...

AGAPITO Y es bo?

SERAFI Lo que no hi ha!... La vaig veurer pujar en un wagó á Barcelona y vareig seguirla fins á donar fondo en aquest balneari.

AGAPITO Sempre 'l mateix...!

SERAFI Ara estich boig com Serafí Santcliment que 'm dich.

AGAPITO (No hi ha mes... tinch de cambiar 'l pseudónim...) (*Mirant de regull la maleta.*)

SERAFI Ja la veurá. Pero no 'm va dir pas que hi hagués d' anar aquest any vosté á Sant Hilari...!

AGAPITO No... Sino que, com ja sab vosté que tinch un colomar soberbi, vaig arribarmi pera comprar una gran partida de béssas magníficas. Miris la mostra. (*Li ensenya en una capseta.*)

SERAFI Si que son grossas.

AGAPITO Lo que no hi ha. Ja se sab per béssas á Sant Hilari... ¡Ay carat de Serafí! (*Cridant.*)

SERAFI Giralt... Jaume Giralt! Ja 'm comprometerá ja...!

AGAPITO No tinga pòr. Ja pensaré ab lo carrer de Sant Pere mes baix, que hi tinch 'l colomar.

SERAFI No 'm posaría en mal trull!

AGAPITO Pero vosté no curará may!

SERAFI Encara gosa á enrahonar?... Y vosté? Qué juguém que ja ha deixat á l' Emilia... la del any passat de Rivas?

AGAPITO Calli, home' no m' hi fassi pensar... Quina planxa!...

SERAFI Per qué?

AGAPITO Ni goso á dirli... No ho fassi correr... tenia una cama de fusta.

SERAFI Qué diu ara?... Una cama de fusta? No se li notava pas.

AGAPITO Jo... qu' es ab lo que 'm fixo mes...! Figuris al véurerli aquell petxe de cadira!... Axís es que vaig dirli qu' es busqués colla.

SERAFI Pobre xicota!

AGAPITO Ah, no, no... Ja estich desenganyat... Jo tinch ja quaranta anys.

SERAFI No mes?

AGAPITO Poch mes ó menos y haig de comensar á pensar per la vellesa. Vaja... que he resolt casarme.

SERAFI Vosté?

AGAPITO Ara... aquí mateix he vist una dona que ja la poso en candidatura.

SERAFI Ja n' han arrivat moltas.

AGAPITO Jo crech qu' es una donya Inés que 'l cel m' envia *para enderezar mis pasos por el sendero del bien* com diuhen en aquella comedia; y si la logro, ja quedará feta la metamórfosis.

SERAFI Cregui que me 'n alegro; sempre será un competidor menos. Ja m' ensenyará aquesta beldat. ¿Hont diu que l' ha vista?

AGAPITO A pochs passos d' aquí.

SERAFI Endevant, endevant, pero... ep!... que no siga la meva!

AGAPITO Vol dir? Fora molta casualitat...

SERAFI ¿Quina mena de dona es?

AGAPITO Qué li diré?... mes alta que baixa... figura escultural... formas acabadas... un lunar divino!

SERAFI Róssa?

AGAPITO Com l' or.

SERAFI No juguémj... ¿Cóm va vestida?

AGAPITO Elegantíssima!... Sombrero...

Laura foro esquerra.)

Mirissela.

SERAFI La Laura.)*Dirigintse á rebrerla.*)

AGAPITO (Ella!... Vaja... desembrassém!... Soch l' home de mes pega.)

ESCENA V

Mateixos. LAURA luego JOAN.

SERAFI ¿Ha probat l' aygua?

LAURA Si.

(*Ab lo cap saluda á D. Agapito.*)

AGAPITO (*Inclinantse.*) Senyora!... (Es soberbia!)

SERAFI Tinch lo gust de presentarli á mon mellor amich. Molt galan ab las senyoras, pero que no hi ha que fiar gayre!

AGAPITO (*Inclinantse.*) Oh!... (Això no es d' amichs.)

(*A Serafi.*)

SERAFI (Per si acás.)

AGAPITO Senyora... No se 'l cregui. Casualment lo seu sexo es per mí una religió. Sempre m' ha inspirat un gran respecte. Per mi, no hi ha en lo mon rés tan sagrat com la dona!... aquest ser débil, interessant...!

SERAFI Vaja, vaja. No fassi tant la comedia...

AGAPITO (*A Serafi.*) (Home, no 'm fastidihi.)

SERAFI No está be per tot un navier y bolsista.

LAURA Ah! ¿Lo senyor es bolsista y navier? (*Ab marcat interés.*)

SERAFI (M' ho havia de haver callat.)

AGAPITO Al servey de vosté.

LAURA Gracias. Tingam per una amiga desde 'l moment que ho es del senyor Giralt.

AGAPITO De 'n Giralt?... Quin Giralt... ah... si.

SERAFI (No fem bromas!) (*A D. Agapito.*)

LAURA Espero, amich meu, que 'l senyor formará part de la comitiva dels qu' anem á Mont-Lluis...

SERAFI Naturalment.

AGAPITO Ah!... ¿Con que 's va á Mont-Lluis?

LAURA Y espero no 's desdenyará tampoch de donarme 'l bras fins al carruatje á l' hora de la marxa?

AGAPITO A totas horas, senyora!

(*Joan foro esquerra.*)

JOAN La nota de lo qu' han dut de Barcelona.

(*Dantli un paper.*)

SERAFI Ah!... ja ha arrivat?.. Ab permís.

(*Llegeix.*)

LAURA (Navier y bolsista!)

AGAPITO (Com me mira!)

LAURA M' haig de enterar d' aquest home. Te 'l nom á la maleta... (*Llegintlo ab dissimulo.*) Serafi de Sant Climent... No ho olvidaré.)

SERAFI (*Despres de llegir.*) Está be. Los quatre cistells de champagne guardals en l' *buró*. Al fusté que coloqui al tablado pels músichs. Avuy tenim sardanas al jardí... Jo pago.

(*A D. Agapito.*)

AGAPITO Ah, si?... Me 'n alegro.

JOAN (*A D. Agapito.*) La seva habitació es aquí mateix... al set... quan vulga...

AGAPITO Sí... Te la maleta. Y quan es la marxa á Mont-Lluis?

SERAFI Encara n' hi ha per rato.

LAURA No massa.

AGAPITO Be... Ja tindré temps d' arrivarme fins á la font. Es lo primer que faig cada vegada qu' arrivo á n' algun balneari. Senyora... als peus de vosté!

LAURA (*Dantli la má.*) Li beso la má.

AGAPITO (Ay! aquesta encaixada m' ha resseguit tot lo cós.)

SERAFI (*Al dar la má á D. Agapito.*) Giralt!

AGAPITO (Ja me 'n recordo, home.) Giralt; hasta luego.

SERAFI Hasta cada rato.

AGAPITO Y desd' avuy fassis dir Hernan Cortés.

SERAFI Per qué?

AGAPITO Perque ha fet una gran conquista! (*S' en va ab Joan al quarto núm. 7.*)

JOAN (*Llegint la maleta.*) Serafí de Santcliment... deu ser noble.)

A poch tornen á sortir. Joan desapareix foro esquerra. D. Agapito foro dreta obrint lo quitasol.)

ESCENA VI

SERAFI, LAURA, luego Sr. ARCIS, després JOAN.

LAURA Es atent y oportú...

SERAFI A ratos. Rondeja 'ls cinquanta.

LAURA Está ben conservat.

SERAFI Crech que 's pinta.

LAURA (Te celos.)

SERAFI Veig que en aquesta excursió serém molts.

LAURA Bastants.

SERAFI Jo que volía ferla ab vosté... solets.

LAURA Encara no hem fet enrahonar prou? Ja 'l meu nom va de boca en boca! y aixis com vosté es un home d' honor que no haurá volgut jugar ab lo cor d' una pobre dona, també podía haver sigut un infame que s' hagués proposat burlarse de la seva bona fé é inesperiencia.

SERAFI Oh Laura!... Si sabia...! (*Ab entussiasme.*)

LAURA Oh crech... pero moderi 'ls seus arrebatos, majorment devant dels demés. Pensi qu' encara que

'l meu marit va morir de repent al acte del refresch de boda, no perxó deixo de ser viuda.

SERAFI Es dir, que 'l seu marit no...? (Aixó encara es mes gras!...)

LAURA Vosté ha fet cosas que...

SERAFI La forsa del carinyo... sab?

LAURA La dona 's deu á la societat, vosté mes que ningú sab la puresa de las nostras relacions. No abusi de la passió qu' ha sabut inspirarme. Pensi que la dona es débil com ha dit molt be 'l seu amich y mes si está enamorada.

SERAFI Laura! Laura! (Aixó es peix al cove!)

LAURA Sens l' apoyo d' un pare... d' una mare...!

SERAFI Ay!... Ojalá que 'ls tingués!... Allavors compendria la llealtat de las mevas intencións, perque 'ls demanaria solemnement la ditxa de que 'm concedissin la seva má.

LAURA Per xó, qu' havento compiés aixís, he escrit al tio á qui espero d' un moment al altre.

SERAFI Un tió? Vosté te un tio?

LAURA Set, pero aquest es 'l que m' ha fet sempre de pare cada cop que ha sigut menester.

SERAFI Y diu qu' arriva avuy?

LAURA Ja estranyo com no es aquí.

SERAFI (Malo!... aixó 's complica.)

LAURA Un home de gravetat!

SERAFI (Con tal que no siga un segon D. Llop Verdugo...)

LAURA Sembla que 'l contraría l' arrivada...

SERAFI Del seu tio? Cá!... no...! al contrari!... sino que... sab?... A l' estat en que vosté y jo 'ns trovém, no veya la precisió de que aquest parent s' inmiscuís en los nostres assumptos. Crech que tant l' un com l' altre som ja majors d' edat.

LAURA No deya are mateix que sentia no tingués pare per...

SERAFI Pare, si, pero tio...

LAURA Es igual.

SERAFI No n' hi ha poca de diferencia. .!

LAURA No li sé veurer.

SERAFI Y quina classe d' home es?

LAURA Un tipo atlétich.

SERAFI (Que tal!)

LAURA Qu' ha passat la seva juventut en los boscos d' Africa... al Congo... hont hi té una fábrica grandiosa.

SERAFI (Vaja... un hotenote!...)

LAURA Desde petit va ausentarse á n' aquells llunyans paissos, tenint que lluytar continuament ab las fieras de las selvas.

SERAFI (No ho he dit jo...!)

(Sr. Arcis foro esquerra.)

ARCIS Donya Laura, vol fé 'l favor de mirar si entre la seva roba hi ha un mocador de butxaca meu? La bugadera diu qu' ella l' ha entregat.

(Serafi queda pensatiu.)

LAURA Podrém mirarho. Fa poch que me l' han entrada.

ARCIS Te las mevas inicials: N. R.

LAURA N. R.?

ARCIS Narcís Recolóns, propietari; pero lo meu estat social no hi consta.

LAURA Ja ho suposo.

ARCIS *(A Serafi.)* Es dir, que no 'm vol per company de quarto?

SERAFI Fugi, home, fugi!...

ARCIS *(A Laura.)* Ni vosté?...

LAURA Y ara!

ARCIS Ay!... te rahó!

(Joan foro esquerra.)

JOAN Senyor Jaume, ¿qu' es amich de vosté aquell jove del velocípedo?

SERAFI Per qué?

JOAN Perque desde qu' es allí que la Marieta no se 'n pot desampellegar.

SERAFI La teva dona?

ARCIS Jo he vist com l' agafava per la cintura.

JOAN De debó?... Miris que 'l reventaré!

SERAFI A mí, qué?...

JOAN No son amichs?

SERAFI No l' havia vist may. No ho deu saber que sigui casada.

JOAN Donchs, ja li contaré jo; ah!... vinga, que 'l fusté vol que li espliqui com va alló.

SERAFI Vaig, donchs. Ja torno, Laura.

LAURA Se 'n vá?

SERAFI Per un moment. (Aquest tio 'm ve á esbullar 'l marro.)

(Se 'n va Serafí y Joan foro dreta.)

LAURA *(Al Sr. Arcís.)* Vol venir ara á mirar la roba?

ARCIS Com vulga.

Se 'n van Sr. Arcís y Laura primer terme esquerra; lo senyor Arcís passa al devant y al fer mutis apareixen primer terme dreta, Sra. Pepa y Ernesta, seguidas d' un home que 'ls porta l' equipatje consistent ab dos maletas, un sach de nit, dos capsas grans de cartró y dos paraygüas.)

ESCENA VII

LAURA, SRA. PEPA, ERNESTA, HOME, luego JOAN.

PEPA Deixiu aquí.

(L' home deixa l' equipatje á terra y se 'n torna.)

ERNEST Aquesta senyora pot ser 'ns ho sabrá dir. *(Cridant.)* Senyora! *(Laura 's gira.)* Lo Sr. Serafí de Santcliment... podria indicarnos?...

LAURA A la font. Es á la entrada dels bosch d' aqui en frente.

ERNEST Si, ja la coneixém. Gracias, senyora.

LAURA No hi ha de qué. (¿Qui dehuen ser?)

(Desapareix Laura.)

ERNEST Anemhi, mamá?
PEPA Y ahont deixém l' equipatje?
ERNEST Es vritat.
PEPA Després... vull seurer dos minuts.
ERNEST Seyém, seyém. (*Ho fan.*)
PFPA Y com te trovas tú?
ERNEST Jo, bastant bé.
PEPA Jo 'm sento molt sucatrejada. Y 'l cap!... Aquesta anémia 'm portará á la sepultura.
ERNEST No tinga por.
PEPA Si aquestas ayguas no fan un miracle, ja 'm podeu fer fe la caixa.
ERNEST A mi, de soltera, 'm van hanar molt bé. Després... ¿No las hi va indicar lo metje?
PEPA Lo metje 'm va dir que al ser aquí ja m' hi coneixeria, y lo qu' es per ara...
ERNEST Si acabém d' arrivar...!
PEPA Donchs, per qué, ho deya?
ERNEST Oh!... y li hauriam pogut preguntar també á n' aquesta senyora si havia arrivat mon cosi, 'n Jaume Giralt.
PEPA Prou que 'ns ho dirá 'n Serafi. Es clar que hi deu ser. No 'n tenia poca de pressa pera venir á parlar ab lo tio de la seva núbia...!
ERNEST Que 'l coneix vost · á n aquest tio?
PFPA No, ni ganas. Sé qu' es diu senyor Arcis, y si no 's tractés del fill de ma germana, cap interés m' hi pendría!... Vaya un altre beneyt 'n Janme!... No 'n te prou ab l' escarment de la primera que encara 's vol torná á casar.
ERNEST Y si 'n Serafí sab que 'ns hi emboliquém?
PEPA Tornarse á casar!...
ERNEST No totas li han de sortir dolentas, pobre xicot!.. Després... aixis deixaría aquest enredo que dihuen que te ab una casada.
PEPA Si; ja es bona pessa també ell. Ay, noya! Quinas cosas mes estanyas que 'm sento! Ja cal que 'l metje d' aquí 'm registri. Tu també feste ins-

peccionar ara que hi som... las bronquitis donan mals resultats.

ERNEST Si 'm trovo molt millor.

PEPA No hi fa rés. Jo 'm tapo!

ERNEST Vosté lo que sent es la fatiga del viatje. De Barcelona á Sant Hilari; de Sant Hilari á n' aquí.

PEPA Qui 'n te la culpa?... També 'ns ho podia escriurer que se 'n anava d' allí pera venir aquí.

ERNEST Pot ser ho va fer lo xicot. Recordis que 'ns van dir quan vam arrivar a Sant Hilari, que 'l senyor Santcliment feya dos horas que s' havia posat en camí en direcció á n' aquest punt, despres de comprá una gran partida de béssas.

PEPA Que t' ho vas creurer això de las bésaas? Devia somiar aquell home que 'ns ho va dir.

ERNEST Oh... ja prou: vés que n' havia de fer ell de las béssas.

PEPA Després..' 'l susto que 'm ha dat aquell bou empaytant á n' aquell gomós del velocípedo.

ERNEST No me 'n parli qu' encara rich.

PEPA A tú t' ha fet riurer?

ERNEST Dona... si encara no li ha anat al darrera tres passos, y ell, als dos minuts, 's perdía de vista á l' horisónt que semblava que 'l vent se l' enduya.

PEPA No ho sé... com que he tancat 'ls ulls... ¿Y vols dir qu' era ell que dius que sempre 't ve al detrás per Barcelona?

ERNEST A mi m' ho ha semblat.

PEPA Ay, quina calor!... Noya, haurém de cridar.

(Joan foro esquerra.)

ERNEST Ara ve un camarer.

PEPA Gracias á Deu!

JOAN (Quin tipo!... no volía creurer que la Marieta sigués la meva dona...) ¿Las senyoras han d' instalarse?

ERNEST Si senyor... luego. Entretant, fiqui tot aquest

equipatje al quarto de D. Serafí de Santcliment.

JOAN S' ha arrivat fins á la font.

PEPA Ja ho sabém. Després parlarém per un' altra habitació.

JOAN Que pot sé son de la familia?

PEPA Si.

ERNEST La mamá li es tia y sogra.

PEPA Si... tot d' un tros.

ERNEST Y jo soch la seva senyora.

JOAN Ah... tant gust!... (Mira 'l vell!)

ERNEST Aném, mamá?

JOAN Ja saben al camí de la font?

ERNEST Si... no es lo primer cop que hi vením en aquest balneari. Passiobé.

PEPA Hasta després. Suposo que aquí hi deu haver metje?

JOAN Si senyora. Quan vulgui...

PEPA No hi ha aquí també un senyó qu' es diu Sr. Arcís?

JOAN Si senyora.

PEPA Donchs, avísil, que 'l tinch de veure.

JOAN Está bé.

ERNEST Aném, mamá?

PEPA Aném. (*Mutis primer terme dreta.*)

ESCENA VIII

JOAN, luego JAUME GIRALT.

JOAN Se l' ha sapiguda triar jove. Deu tenir diners. *Jaume Giralt foro esquerra ab maleta. Arriva y mira per tot molt recelós.*)

GIRALT Camarer.

JOAN Que se li ofería?

GIRALT Té... pera tú. (*Dantli un billet.*)

JOAN (Cinch duros!)

GIRALT ¿Hi ha aquí una senyora que 's diu Donya Lola Robert?

JOAN Lola Robert?

GIRALT Viatja ab lo seu marit que 's diu Ernesto. Han d' haver arrivat avuy.

JOAN Just... avuy... si.

GIRALT Donam un quarto ben poch céntrich.

JOAN Lo 27... á la galeria de fora... es l' últim.

GIRALT Hi trovaré recado d' escriurer?

JOAN Si, senyor.

GIRALT Té. (*Donantli un altre bitllet.*)

JOAN (Cinch duros més!)

GIRALT D' aquí un quart vina al quarto y 't donaré una carta que la farás á mans d' aquesta senyora.

JOAN No hi ha pas compromís?

GIRALT No... quan vegi la meva lletra, ja la pendrá. Ara tú, fes que ningú repari...

JOAN Per xó, perdi cuydado.

GIRALT Aquí hi ha un senyó vell qu' es diu don Arcís, hoy?

JOAN Si senyor... Fa uns vuyt dias? ¿que potsé es vosté 'l jove qu' espera, que diu que s' ha de casar ab una seva nevoda?

GIRALT Si... pero 'm convé per ara que no se sápiga qu' he arrivat... ¿Ahont dius qu' es l' cuarto?

JOAN Surti y tombi á l' esquerra.

GIRALT Lo menjar me l' entrarás.

JOAN Está bé.
(*Se 'n va Giralt foro dreta. Joan fica las maletas al quarto.*) Ja tenim misteri. Pero es misteri de goig que pagan be. No portan poca tela aquestas senyoras.

ESCENA IX

D. LLOP, luego JOAN, LAURA y lo Sr. ARCIS. Després SERAFI.

LLOP — *(Primer terme dreta.)* Veig que per aquí també s' entra... No hi ha ningú.
(Surt Joan del quarto núm. 7.)
Donya Laura?
(Laura y Sr. Arcis de primer terme esquerra.)

JOAN — Aquí la té.

LAURA — Tio!

LLOP — Laura!

JOAN — Vol habitació?

LLOP — Si... ja vinch al despatx.

ARCIS — *(A Joan.)* Veurá, que li preguntaré...

JOAN — Per habitació? Calli que ja l' he colocat ab un altre banyista.

ARCIS — De debó? Ay, gracias á Deu!

LAURA — Senyó Arcís... qu' aném á marxar.

ARCIS — Desseguit estaré á punt.
(Sr. Arcís y Joan se'n van foro esquerra.)

LLOP — Ahont aneu?

LAURA — A Mont-Lluis. Vosté també podrá venir.

LLOP — Be... ¿com ho tenim?

LAURA — Ségui. Y 'ls informes?

LLOP — Magnífichs. *(Trayent una cartera.)* Jaume Giralt. L' únich que hi ha fabricant de samarretas; quatre fábricas á la costa y diposit al carrer de la Aurora, ha sigut tres cops alcalde de barri; ab lo que s' han equivocat ha sigut en dirme que fins avuy no havia sortit de Barcelona per venir aquí.

LAURA — Y tal...

LLOP — Una mica buscalas totas. Veyám si s' haurá de emplear lo terror.

LAURA No ho crech: Pero per si aquest fallava, enteris de Serafí de Santcliment, navier y bolsista.

LLOP Telegrafiaré á l' Emilio. Entratant activa la conquista d' aquest fabricant de samarretas, perque necessito diners; ab lo temps que faig d' oncle, may m' havia anat tan magre com ara.

LAURA Está boig per mi, no tinga cuidado.

LLOP Hi ha bojos que curan.

(*Serafí per dreta.*)

LAURA (Calli qu' es aquí.)

SERAFI Deu! será 'l tio!)

LLOP (Quina cara de sagal.

LAURA Tinch lo gust de presentarli 'l meu tio.

SERAFI Oh! celebro!

LAURA En Jaume Giralt.

LLOP Tan gust...

SERAFI (Aixó es un elefant!)

LLOP No estranyi que la má 'm tremoli perque he ensorrat d' un cop de puny l' espinada d' un guarda de *Bourg-Madame* empenyat en registrarme.

LAURA Sí?

SERAFI (Aixó tranquilisa!) Seguin; aquestos guardas son molt imprudents.

(*Se sentan.*)

LLOP La Laura m' ha escrit que vosté preten unirse ab ella ab l' indisoluble llás del matrimoni.

SERAFI Sí... be ho havía pensat. (Veyám com acabará aixó!)

LLOP Permeti que li diga qu' ha fet una gran elecció. Laura 'l fará felís; puch respóndreni.

SERAFI Ja m' ho penso... veyám... veurém.

LLOP (¡Lo veig poch entussiasmat!) Y quan pensa efectuar la boda?

LAURA Li diré... veurá... aquestas cosas... sab? no 's deuhen dur massa precipitadas.

LLOP Crech que cap dels dos es nen y tot lo temps

que perdessin fora malaguanyat. Això 's deixa per joves de la primera volada.

LAURA Y á mes... 'n Giralt m' estima massa pera no donar ja mes ocasió de que 's segueixi parlant de nosaltres ab la forma que ja s' está fent.

LLOP Laura, no m' espantis!

SERAFI (Jo ho estich d' espantat.)

LLOP ¿Qué hi respon vosté ab això?

SERAFI ¿Qué vol que hi responguí? que vol que 'ls lligui la llengua jo á la gent?

LAURA Jo, al tio haig de ferli historia de tot.

LLOP Oh! de tot... de tot!

SERAFI Xismografia... sap?

LLOP Pero si no s' hagués donat lloch...

SERAFI Alló qu' es diu, lloch... no. Oy, Laura?

LAURA Sí, Giralt, sí.

SERAFI (Al menos 'm fa quedrr bé...)

LAURA N' hem donat... mellor dit, vosté n' ha donat. Figuris qu' ahir vespre, al entrar, vaig trovarlo amagat á dintre del meu quarto.

SERAFI M' hi vaig ficar distret.

LLOP Vaya unas distracciónś!

LAURA Vaig tenir que dirli que 'n sortís.

SERAFI Ves si no 'n vaig sortir desseguida...

LAURA No, sense que 'l camarer no n' hagués esment.

SERAFI Ja li vaig donar una propina y vareig dirli que no digués res.

LLOP Pitjor... mil cops pitjor! Vaja, heu de casarvos. Això lo que va fer, va ser obrir mes los ulls al criat y en aquestas horas ja deus esser el *hazme reir* de tot lo servey.

SERAFI No ho crech.

LLOP Ira de Deu!

LAURA No se sulfuri. En casantnos, tot això perdrá la seva importancia.

LLOP Y tant com vos haveu de casar!...

SERAFI (Ditxosa casera!)

LLOP Y aviat. Donguim 'ls diners que jo mateix 'm

pendré la molestia d' anar á comprar las joyas y á preparar tots los preliminars de la boda.

SERAFI Veurá... (Ay la mare!)

LLOP Dispensim que li diga que 'l veig molt aturat. Cualsevol 's pensaria que s' ha volgut burlar de la Laura.

SERAFI Jo?

LLOP (*A Laura.*) Y ja saps lo meu sistema; casament ho enterro! Istil d' Africa!

SERAFI Pero, home!... vosté no deixa respirar!

(*Laura estira l' americana de D. Llop ab dissimulo.)*

LAURA Bé, tio, tampoch...

SERAFI Es clar home!... Encara com ja no 'm fa buscar dida!... No entench tanta precipitació. Per las joyas, jo tinch un conegut que som poch ó molt parents que sempre 'm fará una diferencia. Ademés... jo las vull triar... desitjo que las vegi ella...

LAURA (No l' exasperi.) (*A D. Llop.*)

LLOP Miris que quants se han volgut burlar d' alguna de las vint y tres nebodas que tinch, ho han pagat ab la vida. Escrigui al Congo y pregunti per D. Llop Verdugo que ja li dirán qui soch.

SERAFI (Recristo!... per tot te deixo!...)

LLOP Alli, quan no tenia rés qué fer, m' entretenia á treurer á tiros de pistola las agullas de ganxo del cap de la meva difunta esposa.

SERAFI Va morir?

LLOP Al primer disparo; van enganyarme ab la pólvora.

SERAFI (A n' ella la van enganyar... pobre dona!)

LLOP Per lo tant...

(*Agapito foro esquerra.*)

ESCENA X

Mateixos D. AGAPITO.

LAURA Callin. (*A D. Llop.*) (Es lo senyor de Santcliment.)

LLOP Bueno. Continuarém luego.

SERAFI Com vulga.

AGAPITO ¿Encara no estém de marxa? Mirin... jo ja estich apunt.

LAURA Ah, tio... 'l senyor també formará part de la comitiva dels que aném á Mont-Lluis. Es gran amich de 'n Giralt.

SERAFI Navier molt rich... gran colomista y bolsista de gran nombradía. Un carácter d' ángel que fará la felicitat de la dona que 'l puga arreplegá.

AGAPITO (Hola!)

LLOP Molt gust en conéixel. Tingam per un amich y un servidor.

AGAPITO Gracias.

SERAFI No se 'n trovan gayres avuy dia d' homes com ell. Si tothom tingués la puresa dels seus sentiments, las presóns estarian vuydas, y los jutjes, advocats y notaris tot lo dia foren á pendren 'l sol.

LLOP (Aquest ho vol fer de girada!)

SERAFI Fa un moment que, per broma, l' he desalabat tractantlo de lleuger y calavera, pero ara vosté es al devant y 'l deber m' obliga á posarlo en lo lloch que li correspón.

AGAPITO (Jo m' escamo.)

SERAFI Si jo tingués una germana, no 'n faría poch de temps que forem cunyats!... (Ja veu que 'l vindico)

AGAPITO (Massa!)

LLOP (Aquest aucell busca per hont fugir. Tinch de serenarme.) Senyors... 'm dispensarán. Acabo d' arrivar y tinch necessitat de passarme un poch d' aygua per la cara. Mes tart reanudarém la nostra conversació. Lo meu ánimo ja 'l deuhen haver comprés. Pensin que soch inflexible y que he sortit airós de tot quan m' he proposat, y, per últim... que vinch d' un país, en hont per tota falta, hi ha una sola pena: la pena de mort!... he dit. ¿Aném, Laura?

LAURA Aném.

LLOP Que ho passin bé.

(*Se 'n van D. Llop y Laura primer terme esquerra. Don Agapito y Serafí quedan encantats é inmóvils ab la vista fixa al lloch hont han desaparescut. Al cap d' un rato llarch diuhen:*)

ESCENA XI

SERAFI, D. AGAPITO luego JOAN y després D. ARCIS.

SERAFI Adios...

AGAPITO Estigan bons... (*A Serafí*). ¿Per quí ho ha dit això?

SERAFI Per mi, home, per mi.

AGAPITO Donchs, qué passa?

SERAFI Qué ha de passar!... Que ja ha arrivat la meva última hora. Que si te algún parent difunt y li vol escriurer, ja pot comensar á fer la carta.

AGAPITO ¿Qu' está de broma?

SERAFI Molt! No 'm puch tenir de riurer.

AGAPITO Parli clar, home.

SERAFI Donchs, be... aquest es un oncle de la Laura; y te 'l vici de despatxar 'ls papers per l' altre barri als que fan l' amor á las sevas nebodas y no

s' hi casan, y com io l' he fet á la viudeta, escuso dirli lo que 'm espera.

AGAPITO Cásishi... ¿No li agrada?

SERAFI Es que no puch... aquí está!

AGAPITO Pero, per qué?

SERAFI Perque ja soch casat.

AGAPITO Recristo!... Vosté casat? ¿No m' havía dit sempre qu' era solter?

SERAFI Com ho deya á tothom pera tenir més llibertat d' acció.

AGAPITO Pero, entre tant, vosté perjudicava als del meu gremi. (Si sabía que jo també ho soch.)

SERAFI Home no siga tant egoista! Total eran los tres mesos de temporada d' istiu. Desprès, casarse no vol dir tampoch divorciarse del mon. Lo mateix *Zola* ho diu ab rahóns molt convincentas.

AGAPITO Quin Solá?... Lo betas y fils?

SERAFI L' escritor francés, home. Aquest té una filosofía que mata moltas preocupacións, y lo que á simple vista semblan faltas, ell demostra ab datos irrebatibles, que no son tals faltas... al revés. Segons ell, lo que jo he fet fins ara, no ha sigut enganyar á fa meva dona... á las altras enganyo... Veurá, fixishi bé, com trovará qu' es aixís.

AGAPITO Si... ben mirat... No hi havia caygut may, veu?

SERAFI Oh! y tan clar com es! Per qualsevol cantó que ho miri.

AGAPITO Si, si.

SERAFI ¿Y que hi ha res mes bonich qu' anarsen un de casa dos ó tres mesos á ferse passar per solter y y enganyar... eh? fíxis be ab la paraula:... enganyar.

AGAPITO Si, si, enganyar.

SERAFI Enganyar á alguna cándida, y al cap de aquest temps tornar á casa ab los brassos oberts... alló que hasta, ben mirat, es un altra lluna de mel.

AGAPITO Es clar qu' es un altra lluna.
SERAFI Llunas, mellor dit... perque com es cada any.
AGAPITO Llunas, llunas... Son llunas! Es clar que son llunas; sols que resultan llunas de Valencia, perque ellas no ho reconeixen.
SERAFI Com que no hi ha ningú que 'ls ho fassi entendrer...
AGAPITO Aixó.
SERAFI Oh com si fossin tot flors y violas pel pobre Peret!... Vés, ara, mentras la meva costella s' está á casa ben tranquila, jo 'm trovo aquí enfangat fins á las orellas; perque aquest cafre m' en fará una! Figuris que s' ha criat al Africa!... allí... al Congo! Diu que hi té una fábrica.
AGAPITO De qué?
SERAFI No ho sé... Deu ser de sabó. Aquí ha arrivat un gomós que 'l va tirar dalt á baix d' un balcó d' un tercer pis d' una fonda de Caldetas.
AGAPITO Ah!... Si m' havía de creurer, jo posaria terra al mitj.
SERAFI Com ho diu vosté!... ¿Que 's pensa que ja no m' ha ocorregut?
AGAPITO Y qué?
SERAFI Com trech lo mundo?
AGAPITO Ja li guardaré... Si es per aixó, no quedi.
SERAFI No li agradava á vosté?
AGAPITO A mi? Si 'n tinch una de nou del any passat.
SERAFI No... ella... la Laura.
AGAPITO Ah... si... pero falta que jo li agradi á n' ella.
SERAFI Probiu. Vosté ray qu' es libre y rich.
AGAPITO Fássi una cosa. Endúguissen á Barcelona 'l tio ab qualsevol pretest y probaré.
SERAFI Sí?... 'm agrada!... Que jo desembussi 'l purró y qué vosté begui!... Veurá endúguissel vosté, y també ho sabré arreglar.
AGAPITO Donchs, quedis y que 'l reventi!
SERAFI Prou que ho veig que de tots modos seuré malament.

AGAPITO Vágissen, créguim.

SERAFI En fi... ¡quin remey 'm queda! Vosté 'm guardará 'l mundo?

AGAPITO Si, home.

SERAFI Pero bé me 'n haig d' endur alguna mudada. A casa no m' hi puch pas presentar ara ni després, aixis, á *cuerpo gentil.*

AGAPITO Digui que hi hagut un xoque de trens... ara ja n' hi ha cada dia.

SERAFI No fassi aquestas bromas.

AGAPITO Vol un sach de nit meu?

SERAFI Qu' es gran?

AGAPITO Ja li ensenyaré ara.

SERAFI Y aixis que siga fosch, me 'n aniré. Pero... y carruatje?... 'L del establiment es fora y no vindrá fins demá dematí. La victoria y 'l tilburí han d' anar á Mont-Lluis.

(*Joan passa ab una ampolla á la ma.*)

Tú, Joan!... (*Cridant.*)

JOAN ¿Qué s' ofereix?

SERAFI No hi hauría pas un carruatje per anar á Puigcerdá á entrada de fosch?

JOAN Si no que vulga el carro de la verdura...

SERAFI Home, aixó de viatjar com un ull de col...

AGAPITO Aprofitiu.

SERAFI Donchs á entrada de fosch que siga al peu de la porta de detrás.

JOAN Está bé. (*Mutis.*)

SERAFI Quins papers s' han de fer per ellas!... May m' havia passat una semblant cosa!

AGAPITO Ara ja pot estar tranquil.

SERAFI Hasta sent á casa tindré pòr d' aquest home. Això com aniria be, que vosté 's casés ab la Laura.

AGAPITO Que 'n foram d' amichs, *mano!*

SERAFI No... si no 'm fará riurer.

AGAPITO Ara comprench perque m' alababa tant devant d' ella.

SERAFI Home, li preparava 'l terreno... encara gracias... Deixim, deixim veurer 'l sach de nit que ja 'm tarda 'l moment d' anarmen.

AGAPITO Desseguida. (*Entra quarto núm. 7.*)

SERAFI No hi ha remey; ja 'm sab greu deixarli la plassa; pero hi ha pena de la vida en volguerla conservar.

AGAPITO (*Desde la porta del quarto cridant desaforadament.*)
Deu. Qui m' ha invadit 'l quarto? Mosso!.. ep! garçon!

SERAFI Que té?

AGAPITO Oh! que m' han incluit algun passatjer... Es molt desvergonyiment! Aquí hi ha maletas, sach de nit, parayguas...

SERAFI No rumihi. Es que li haurán donat al senyor Arcis, aquell vell, per company.

AGAPITO Aquell vell? (*Cremat.*)

(*D. Arcís trajo de camí, ridícul.*)

ARCIS (Diu que ja m' han acomodat ab un' altre passatjer.) ¿Hont es donva Laura? Ja estich.

AGAPITO (*Agafant pel bras á D. Arcis.*) Vosté... Fássim lo favor de treurer tot lo seu fato del meu cuarto.

ARCIS Ah, ¿ab vosté es?... me 'n alegro.

AGAPITO Donchs, jo no! (*Cridant.*)

SERAFI Cálminse.

AGAPITO Oh... y no mes hi ha un llit.

ARCIS Ja tinch bona jeya.

AGAPITO Si no ho treu, li llenso!

ARCIS Vosté se 'n guardará prou!

SERAFI Pot ser 's puga arreglar...

AGAPITO Ja ho veura haviat. (*Entra al quarto.*)

ESCENA XII

Mateixos, CINTET, foro dreta corrent alegre.

CINTET Senyor Jaume? Ja ha arivat!... l' he vista!

SERAFI A quí?

CINTET A la meva hermosa perseguida! á la de Barcelona.

SERARI Bé... qué m' esplica?

(*D. Agapito tira per sobre 'l Sr. Arcis y Cintet tot l' equipatje de las renyoras.*)

AGAPITO Tingui... tingui!

ARCIS Qué fa ara!

CINTET Ep! no juguém!... qu' es boig?

AGAPITO Ara arrepléguiu, si vol.

(*Serafi 's cargola de riurer.*)

ARCIS Pero...

AGAPITO Y ara tanco ab clau y la clau á la butxaca! *Ho fa*)

CINTET (Deixam anar á buscar habitació, que no 'm quedés sense.) (*S' en va foro esquerra.*)

ARCIS (*Mirant los trastos.*) (Pero si això no es meu!)

AGAPITO Ara que vinga 'l camarer que ja 'm sentirá la boc ...

ESCENA XIII

Mateixos, D. LLOP, LLUIS, LOLA, ERNEST, y BANYISTAS, luego JOAN.

(*D. Llop y Laura primer terme esquerra, los demés foro dreta.*)

LLOP Ja estém de marxa... no mes faltan vostés.

(*Se sent soroll de cascabells.*)

Ja tením aquí 'ls carruatjes.

SERAFI (Ja no hi pensava!)

LAURA (*A D. Agapito.*) Vosté es lo meu caballer.

(*Oferintli 'l bras.*)

AGAPITO Oh!... ab molt gust. (*Prenentli.*)

LAURA (*A Serafi.*) Ho permet.)

SERARI Com no...

(*Joan foro dreta.*)

JOAN Qu' es aquet escampáll?

AGAPITO Que jo he pres lo quarto per mi tot sol y no per dormir en companyía del senyor.

ARCIS Si aquí no hi ha rés meu.

JOAN Si es l' equipatje de la seva senyora qu' ha arrivat.

AGAPITO De la... (Ay mare meva!)

(Deixa 'l bras de Laura y cau sentat en una cadira.)

LAURA Casat!

JOAN Miri... ara vé.

(Desde 'l foro hont s' ha dirigit.)

SERAFI (*Trencantse de riurer.*) Vosté casat? ¿No m' havia dit que era solter? Ah! ja... ja... ja; deixim riurer!

ESCENA XIV

Mateixos, Sra. PEPA y ERNESTA. foro dreta.

PEPA Senyors...

ERNEST Que Deu los guart.

SERAFI (Recristo! la meva dona!)

(Cau en un altra cadira y D. Agapito s' aixeca despres agradablement. Sorpresa general. La Sra. Pepa y Ernesta 's dirigeixen á Serafí.)

TELÓ RÁPIT

Acte segon

Jardins del balneari. Esquerra segon terme escalinata que dona ascens á l' entrada trasera del establiment. Primer terme dreta una tauleta de ferro y cinch ó sis cadiras del mateix. Se sent á lo lluny tocar sardanas. Al aixecarse 'l teló D. Agapito está sentat devant la tauleta, en la que hi haurá un bock de cervesa, ventantse.

ESCENA PRIMERA

D. AGAPITO luego JOAN.

Aveyám, aveyám com quedará axó!... Lo pobre Serafí está agarrat á la trampa que ja fará prou de si no hi deixa un tros de cuyro. Ah!... pero jo he passat un susto de primera! Tot per portar lo nom d' ell en la ditxosa maleta y fixarshi 'l criat al moment d' entrármela al quarto. Sort que al veurer que no era la meva dona, m' he reaccionat, y *echant* má del meu aplóm y sanch freda, he pogut tornar á recobrar la meva autonomía, si no com á solter, qu' axó ja no ha sigut possible, com á viudo al menos. Ha sigut una transacció imposada per las circunstancias. *(Paran las sardanas y 's veuhen creuhar per lo foro de dreta á esquerra varias parejas. D. Llop y Laura crehuen de esquerra á dreta de bras.)*

Allá va la diosa!... Ay!... si no fos aquest mosso d' escuadra que l' acompanya!... No sé per que 'm ssmbla que jo seria l' heréu de 'n Serafí de Santcliment. M' han vist.

(*En aquest moment 's trovan D. Llop y Laura al m)tj de la escena y saludan á D. Agapito que 'ls correspón lo saludo.*)

Que preciosa!... Ay!...

(*Joan, casa.*)

JOAN Está servit?

AGAPITO Qué?... Ah, si... té. (*Pagantlo.*)

JOAN Que encara li dura 'l susto?

AGAPITO No m' en parlis!

JOAN Ja li he dit; ellas s' han presentat com á sogre y senyora de D. Serafí de Santcliment, y com jo havía vist aquest nom á la maleta de vosté....

AGAPITO Lo nom del amich que va deixármela, y com encara no l' havia tret...

JOAN Que sabia jo?...

AGAPITO Es vritat. Jo 'm dich Agapito Ricart. Per xó, de la causa de la teva planxa no 'n parlis á ningú; jo sé 'l per qué.

JOAN Perdi cuydadc. Diré que no sé ab qué m' he fixat... que ha sigut un mal entés.

AGAPITO Aixó (Si 'n Serafí sabía que jo havia usat lo seu nom!...)

JOAN Lo casual ha sigut resultar parentas del senyor Jaume.

AGAPITO Ah! Ja se sab que...?

JOAN Si... son tia y cosina. Ell mateix ho ha dit al taulell.

AGAPITO (Vaja... Ja tira á tapar.)

JOAN ¿No se li ofereix rés mes?

AGAPITO No.

JOAN Miris, aquí 'l té. (*S' en va, casa.*)

AGAPITO (Fa cara de no tenirlas totas.)

(*Serafi primer terme esquerra.*)

SERAFI Es aquí? Gracias á Deu!

AGAPITO Vol pendrer alguna cosa?

SERAFI Sí... un tren exprés que 'm porti als límits de l' Australia... ó al polo... allí ab los esquimals?

AGAPITO Quinas ganas te de seguir mon...

SERAFI Aixó es estar en un potro!... Aixó es una interminable agonía!

AGAPITO No tot han de ser glorias, vosté 'm fa riurer! Vosté voldría jugar al burro no mes ab asos y reys.

SERAFI Be, be... no 'm vingui ab filosofías.

AGAPITO Be escoltava la d' aquell betas y fils...

SERAFI ¿Quin betas y fils?

AGAPITO Aquell... 'n Solá. Ja no s' en recorda?

SERAFI ¿Vol dir l' escritor?

AGAPITO Vági... díguili que 'l tregui del fanch ara.

SERAFI Be, be... no estich per orgas; qualsevol que 'l sentis 's pensaría que vosté es un modelo de virtuts y per tenir tot l' assortit, hasta ha tingut donas de fusta. ¿Que també deya *papá* y *mamá*?

AGAPITO Bé está prou de broma...

SERAFI No m' agrada que 's vinga ara aquí á fer 'l sant.

AGAPITO No 'm faig 'l sant, pero 'l casats á casa.

SERAFI Y ara?... que te ganas de riurer? Per qué no s' hi está vosté á casa?

AGAPITO (Veyám si li faig creurer.) Home, perque no soch casat.

SERAFI Que no...

AGAPITO Ja ho he manifestat á la Laura y á tots quants estavan aquí al acte de dir lo camarer aquella bestiesa. Com que vosté s' ha retirat desseguida ab aquellas senyoras, no se 'n ha enterat.

SERAFI Fugi, home, fugi!

AGAPITO Li juro!... Soch viudo! Y si m' havia fet passar per solter, es perque un solter fa més goig per qualsevol cantó que se 'l miri.

SERAFI ¿Dónchs á qué ha vingut aquell esfarahiment que hasta á quedat sense color als llabis, quan

lo camarer li ha dit qu' havia arrivat la seva dona? ¿Que 's pensa qne vinch del hort?

AGAPITO Redeu!... no es pas rés!... Calculi si m' havia de esferahir, jo que l' havia vista ficar al ninxo?... Si no sé com no he caygut á terra mort d' esglay.

SERAFI De debó?

ARAPITO Calli, home, calli!... Si ara parlantne, se 'm posa la pell de gallina. Li dich Serafí que he passat un susto dels grossos!

SERAFI Pero com ha sigut qu' aquell bestia s' equivoqués? perque jo sé qu' ellas han demanat per D. Serafí de Santcliment.

AGAPITO A la quenta, aquest *de* n'ha tingut la culpa. Com que, en aquí, de Serafí de Santcliment per ell no n' hi ha cap, li ha semblat qu' havía de ser jo, perque diu que faig cara de noble.

SERAFI Animal, mes qu' animal! (*Mirántsel*)

AGAPITO Be, per xo no 'm digui animal.

SERAFI A n' ell ho dich.

AGAPITO Bé, y parlant ara de vosté. ¿No ha pensat algun medi pera surtir del atolladero?

SERAFI Si... un... lo suicidi. (*Alsantse*)

AGAPITO Home... aixó ja es l' última carta. (*Fent lo mateix*)

SERAFI Tot lo demés es ungüent blanch. De tots modos faig corre que son tia y cosina.

AGAPITO Ja ho sé. Y ahont sont ara?

SERAFI Al quarto; pero no las hi puch pas tenir tota la vida. Ara ja se 'm comensavan á esvalotar perque saben que aquí fora 's ballan sardanas, y volen surtir al jardí. Jo las hi he dit que s' esperessin que m' arrivava al *boureau* per arreglar lo dels cuartos, pero ho he fet per venir á veurel á vosté y al mateix temps pera mirar si hi havia algun perill en treurerlas. Vosté veig que no hi ha anat á Mont-Luis?

AGAPITO No... ni la Laura, ni 'l senyor Llop.

SERAFI Donchs que son aquí? ¡Ay, mare meva!

AGAPITO Si... tots... are 'js he saludat. Pero ja deuhen ser fora dels jardins.

SERAFI ¿Qué faig?... Aconsellim.

AGAPITO ¿No te 'l carro avisat? Marxi, creguim y are hi penso: com que de Mont-Lluis ja n' han arrivat, pot disposar del tilburí y la victoria.

SERAFI Jo sol?

AGAPITO Ab ellas 'ls veurán... son massa.

SERAFI No, si la sogra tampoch se 'n aniria ni á tiros. Arc te la manía d' aquestas ayguas.

AGAPITO Donchs vágissen sol.

SERAFI No pot ser... s' enterarian de tot, y allavors á mes de l' esposició de morir á mans d' aquell salvatje, tindría un trastorn á casa que tremolo sols de pensarhi.

AGAPITO També es vritat. No... ja balla un bon fandango.

SERAFI Si 'l ballo? ab pandero y castanyolas. Veyám, havent dit qu' eran tia y cosina y com que la sogra me 'n es de vritat y dantli com li dono sempre aquest tractament...

AGAPITO Sí, pero es un remey curt de manigas... vuy dir que 'l paraygua es petit per aguantar aquest ruisat.

SERAFI Si... ja ho veig... Aquí lo que hi aniria mes be fora que vosté conquisté á la Laura com li tinch dit.

AGAPITO Ja ho he provat... vosté m' hi fa nosa.

SERAFI Lo qu' ha de dir, que 'l zulú del seu oncle també li fa pór.

AGAPITO Home... no 'm fa gayre goig... pero quan foram al ball, ballariam.

SERAFI Per xo vosté es mes valent que jo.

AGAPITO Veurá... 'm faria cárrech que la posessió de la Laura val ben be una pallissa.

SERAFI Es qu' aquest home, mata.

AGAPITO Be... deu ser quan juga á cartas.

SERAFI Pensi que va tirar á n' aquell gomós pel balcó.

AGAPITO A n' aquell li tira qualsevol.

SERAFI Be... ¿Sap qué m' haria de fer vosté ara?

AGAPITO Digui.

SERAFI Mentras las trech á n' ellas á fora, mirar d' entretenir á la Laura y al bestia de son oncle perque no 'ns sorprengui.

AGAPITO Puch probaro, pero aixó será un remey de moment.

SERAFI Home, qui dia passa, any empeny.

AGAPITO Pero si no s' esqueixa la grua ara, s' esqueixará després;... aixó no pot durar, desenganyis.

SERAFI Vosté es la nata pera donar ánimo.

AGAPITO M' agrada dir lo qu' es.

SERAFI Home si sembla que hi disfruti...

AGAPITO Donchs ¿qué vol que li diga? ¿qu' encare l' acompanyarán ab atxas?

SERAFI No tant, tampoch. Vosté fassim lo favor que li demano qu' encara jo veuré d' evitar qu' avuy surtin. ¡Ve gent!

AGAPITO Es aquell gomós y un banyista.

SERAFI No hi fa res... Aném.

(S' en van foro dreta. De la casa surten 'n Cintet y 'n Lluis.

ESCENA II

CINTET, LLUIS

LLUIS Donchs no le conegut.

CINTET Jo, de prompte, tampoch á vosté. Com venia assorat de l' empaitada d' aquell malehit animal y ademés havia perdut los lentes... Ay carat! ¿quí l' havia de fer per aquí?... Seyém, seyém. *(Se sentan.)*

LLUIS Efectivament. Y pensa quedarse per molt dias?

CINTET Quí sap? Estich enamorat, Lluis, molt enamorat!... en fi, penso casarme.

LLUIS Y donchs... ¿Que ja no li fa por la venjansa d' aquella hermosura que 'm deya sempre?

CINTET Veurá... Ja he fet la determinació d' anarmen á establir á l' estranger.

LLUIS Pero vosté casarse!... 'l terror dels marits!

CINTET Aquesta conquista no pot tenir altra solució; hi ha pantalons entre mitx y estich massa escarmentat. Jo, ab ellas solas, tot, pero ab ells, res.

LLUIS Vamos, me 'n alegro; aixís 'ns quedará algo per nosaltres.

CINTET Pero, parlant d' altre cosa... vosté tampoch deu haver anat á Mont-Lluis?

LLUIS No. Qui hi ha anat á sigut aquell company meu, l' Ernest qu' estava aquí ab mi quan vosté ha arrivat.

CINTET Si... ja sé... que també hi havia aquella silfide... ah murri!

LLUIS Qué vols dir?

CINTET Que 's pensa que dormo?

LLUIS No l' entench.

CINTET Prou m' enten. Be no tingui pór que li fassi la competencia. Ja coneix lo meu lema: Ab ellas, tot; ab ells, res.

LLUIS Cada cop l' entench menos.

CINTET ¡Tonto! ¿que no sab que jo tinch aprobada l' assignatura de Tenorio ab nota de sobresalient?

LLUIS Be, pero...

CINTET Quan vosté s' ha despedit d' ella no li ha entregat un ramét de flors y una carteta?

LLUIS Jo?

CINTET Ella á vosté. No m' ho negui, home, no m' ho negui. Jo cargolava un tornillo de la máquina detrás d' un roser y casi m' ha passat pels bigotis.

LLUIS Pero.... veurá...

CINTET Y no es vritat que al poch rato vosté li ha enviat la contesta?

LLUIS Jo.

CINTET Si també ho he vist, home... Si he vist com 'n Joan, 'l camarer, li donava prenent tota classe de precaucions y ella se l' ha amagada al pit mirant recelosament per totas parts.

LLUIS (*Aixecantse.*) Això es fals!

CINTET Cóm, fals?

LLUIS Li dich que aquest cop, ment!

CINTET Pesi las paraulas!

LLUIS Prénguilas com vulga!

CINTET No sé qué te de particular...

LLUIS Be, si vosté es un maniquí qu' es pot ferli mal...

CINTET Tiro molt be 'l floret y 'm donará una satisfacció!

LLUIS Encara que vulgui dugas.

CINTET Donchs ja 's pot buscar padrí.

LLUIS Y vosté pot fer lo mateix.

CINTET Ja 'l tinch... lo Sr. Jaume Giralt.

LLUIS Qué diu?... Aquí al establiment hi ha un don Jaume Giralt?

ESCENA III

Mateixos, ERNEST, luego ARCIS, después LOLA.

ERNEST (*De la casa.*) Fabricant de samarretas, carrer de l' Aurora. 'L pagano de l' excursió que venim de fer y nebot y cosí respectivament de las dugas senyoras qu' han arrivat avuy. M' ho acaba de dir l' oncle de la viudeta.

LLUIS (Ara ho comprench tot; la carta debia ser d' ell.)

ERNEST Estich cansat. (*Sentantse.*) Qué té, Lluis? Sembla que está nerviós?

LLUIS No...

CINTET (*A Ernest.*) (Ja li esplicaré.)
LLUIS Tinch un xich de mal de cap. (*A Cintet.*) (Hem de parlar. Dispensim de lo que li he dit.)
CINTET (Ja 's dona.)

(*Sr. Arcis casa.*)

ARCIS Mireus qu' es una fatalitat!...
ERNEST Qué te?
ARCIS Que aquesta nit tindré de dormir á la fresca.
ERNEST Y aixó?
ARCIS Aquestas cosas no mes 'm passan á mi. Com que 'n Joan m' havia manifestat que ja 'm tenia de company ab un altre banyista, he dit á la Marieta, avans de anar á Mont-Lluís; que ja podia disposar de la meva habitació, y ara, al tornar, 'm trovo que m' he quedat sense l' una y sense l' altra.
ERNEST De debó?
CINTET (*Rient.*) Ji... ji... ji...!
ARCIS ¿Y aixó 'l fa riurer?
CINTET Si... la vritat.
LLUIS No m' ho puch acabar. (*Capficat.*)
ARCIS Donchs vosté s' alegra del mal del próxim?
CINTET Home, no... sino que m' ha fet gracia. Y en prova de que me 'n alegro, que pot disposar de la meytat del meu departament.
ARCIS Si?... No sap lo favor que 'm fa...
LLUIS (Infames!)
CINTET Pero miris que 'l llit es petit...
ARCIS Be, vosté ja sembla una sargantana, y jo tinch costum de dormir á la voreta.
CINTET Com vulga.
ERNEST Y tot está ja ple?
ARCIS Tot!... oh...·y ha de arrivar un jove que 's casa ab una nevoda meva que no se pas com s' instalará.
ERNEST Y cóm ha sigut que s' hagi quedat á las capsas?
ARCIS Sencillament: lo senyor qu' havia de ser lo meu

company, ha sentit que 'l metje 'm preguntava: cóm me trovava del herpe y allavors...

CINTET Cóm? ¿Vosté te herpe? Axís no hi ha rés de lo dit. Herpe!

ARCIS Y ara!...

ERNEST Per qué ho deya?) (*Al Sr. Arcis.*)

CINTET Herpe!

ARCIS Si d' herpe tothom 'n té... preguntiu al metje..

CINTET Vaja... no... de cap manera!

ARCIS Li clavaria quatre natas!

(*Lola, casa.*)

LOLA Cuyti, vosté. (*A D. Arcis.*)

LLUIS (Ella!)

LOLA Se 'n va un banyista y deu quedar un quarto vacant.

ARCIS De vritat? (Ara sí que no m' escapa... si es dels cars m' hi estaré menos.)

LOLA Mitj á las foscas he vist un carro deturat á la porta del detrás y 'l carreter m' ha dit qu' era per un banyista que se 'n anava.

ERNEST Ab carro?

ARCIS Gracias, gracias. Hi corro. (*S' en va á casa.*)

LOLA Lo thé es á la taula.

ERNEST Santa paraula!... Donchs, anemhi, Lluis, dongui 'l bras á la Lola, y entrém al saló com ho fa la gent de tono.

LLUIS Ab molt gust. (*Ho fa*) (Hem de parlar.) (*A Lola.*)

LOLA (Si ja sabrá!)

ERNEST Y vosté 'm dará 'l seu.

CINTET Per qué no? (*Fentho.*) Tinch d' esplicarli un altercat que he tingut ab lo seu amich respecte d' aquesta Lola. (*Tot caminant detrás de la Lola y Lluis que disputan.*)

ERNEST Quina Lola?

CINTET Aquesta que ara li dona 'l bras. Se 'n podría fer una comedia y titolarla com aquella antigua: *Un ramillete, una carta y varias equivocaciones.*

ERNEST (Qué diu aquest ximple!)

CINTET Figuris que jo havia vist com...

(*Entran á la casa.*)

ESCENA IV

SRA. PEPA, ERNESTA, SERAFI pel foro dreta.

SERAFI (Sembla que no hi ha ningú.) Podém seurer aquí.

ERNEST No sé... no sembla sinó que 't fassi pór la gent. Vés quina volta 'ns ha fet fer....

PEPA Y tal!... Hasta m' ha obligat á ser desatenta ab aquell senyor americano tan amable.

SERAFI No m' agrada. En los establiments tothom se 'n emprén massa desseguida.

ERNEST Vols dir?

PEPA Ay, noya... ¡Qu' es bonich aixó! Ja hi vindrém á trevallar cada dia.

ERNEST Si que ho es.

SERAFI Ha sigut ben casual que 'l metge l' enviés aquí á vosté.

PEPA Y tal.

ERNEST La mamá volía venir sola, peró jo no m' he volgut quedar á casa ab la minyona. A més qu' he tingut pór de que pogués tenir algo pel camí.

SERAFI Has fet molt bé.

ERNEST ¿Qu' esperas á algú? (*A Serafí qu' está frenetich mirant sempre envers la casa.*)

SERAFI No, sinó que... ('M sembla que veig al senyor Llop!)

PEPA Séu, home.

SERAFI (Si es ell y ve, estich perdut.) Es que voldría dir que 'ns portessin lo thé al quarto... Ja torno. (*S' en va corrents casa.*)

ERNEST Fú!...

PEPA Déixal anar.

ERNEST Ja ha dit al camarer que vejés á n' aquest senyor Arcis perque 's deixés veurer?

PEPA Si... ¿No 't recordas? Aixis qu' hem arrivat.

ERNEST Veurá si 'n Serafí ho sap com s' enfadará.

PEPA Mira, si ho sap que ho sápiga. La meva germana 'm va encarregar que m' hi des á coneixer y no podía pas negarmi. Aquest senyor Arcís 's pot dir qu' es lo pare de la que ha de ser la seva jove, y la xicota vol que li escrigui l efecte que m' haura fet.

ERNEST Es que á n' en Serafí?...

PEPA Y vols dir que 'l teu home no n' está enterat d' aquestas relacións?

ERNEST Cóm!... Si mon cosí 'n Jaume Giralt, fa tres semanas que coneix á n' aquesta noya, y 'n Serafí es fora de casa fa mes d' un mes.

PEPA Calla, que torna.

SERAFI (*Casa.*) (No era ell!... Aixó no es viurer!) Ja 'ls ho he dit.

PEPA Desde demá no hi vuy menjar mes al quarto.

SERAFI Oh!... Ho faig perque es mes barato.

PEPA Jo 'm pensava qu' era al revés.

ERNEST Oh!... y tal!...

SERAFI Aquí, no.

PEPA Be; com son mitj francesos...

SERAFI (Jo aquí fora pateixo.) Oh!... y 'ns tindrém de de ficar dins aviat. Ab aquesta anemia que tinch al cap, no me 's gens convenient que l' ayre 'm toqui.

PEPA Jo també 'n tinch y 'l metje 'm va dir que 'm toqués forsa.

SERAFI Be... l' ayre de Barcelona... 'l d' aquí es diferent.

ERNEST Pero, ¿com t' ha vingut aixó tan de prompte perque á casa may te 'n havias queixat?

SERAFI Allí... á Sant Hilari... un tocador de clarinet,

que tenia sota 'l meu cuarto y tot lo dia estava fent escalas.

PEPA Qui sap si á mi també m' ho han fet las orgas que sempre passan per devant de casa...

ERNEST Vol dir?

PEPA Oh!... y aquest vespre mateix vuy veurer 'l metje. No me 'n iré pas al llit qne no 'm miri.

SERAFI (Ja hi som.) Be... ja 'l veurém. Aném, aném, que ja debém tenir 'l thé al quarto.

PEPA Esperat home!... prou que 'ns deurán avisar. Mira, pot ser ara.

ESCENA V

Mateixos, JOAN luego D. AGAPITO. (Casa.) Després JOAN.

JOAN 'L carro fa estona qu' espera.

SERAFI (¡D' hont surt ara aquest!) Digas que ja no 'l necesito. (Ni me 'n recordava.)

JOAN Are que l' ha fet enganxar?

SERAFI Ves, home.)

PEPA Un carro?

JOAN Y vegi hont vol los quatre coves de champagne, qu' allí fan nosa.

SERAFI Allá hont vulgas. (Fes lo favor d' anarten.)

JOAN Ah, bueno, bueno. (*S' en va.*)

ERNEST Quatre cistells de champagne?

PEPA Per qué tan champagne?

SERAFI Lo metje m' ha ordenat que 'n prenguès pera tot bèurer. Está molt indicat per la anemia.

PEPA Ay... jo que 'n soch tan poch amiga...

ERNEST Y 'l carro, per qué 'l volias?

SERAFI 'L carro? pera donar cada vespre un passeig d' una horeta. També diu qu' es tan indicat.

PEPA Pero ab carro?

SERAFI Es pel moviment, sab? Crech que despeja.

ERNEST Qu' es estrany!

PEPA Oh!... y tal!... ¿Vols dir qu' es bon metje?

SERAFI Aquí se 'n fa molt cas.

PEPA Veus, noya? Ja 'm torna á venir alló.

(*Alsantse.*)

Aném, aném; abans de que 'ns avisin pe 'l thé vuy que 'm visiti. Hont lo trovarém ara?... Vaja, home!

SERAFI Es que... (Qué faig?)

(*D. Agapito, casa.*)

Oh!... doctor!... Are anavam á buscarlo. (Fassi de metje sino estich perdut)

AGAPITO Qué?)

SERAFI Fássiho.)

AGAPITO Y si 'm clavan á presiri?)

SERAFI No tinga por.)

AGAPITO Com ho diu, vosté!...)

PEPA (Fa cara de sabi.) (*Adelantantse.*)

AGAPITO Y donchs... Qué hi ha? Qué hi ha? Home Serafí!...) (*Suplicant.*)

PEPA Jo, molt malament. La noya tampoch 's trova alló que diguém.

AGAPITO Bueno... bueno... Ay carat!

SERAFI (Animis, home!)

AGAPITO (*Mes fort.*) Bueno, bueno!...

SERAFI Assentemnos. (*Posa cadiras per tots.*) Mentras no vinga ningú...)

(*Se sentan. Serafí de quan en quan mira recelós per si ve algú.*)

AGAPITO (*A Pepa.*) ¿Qué se sent, vosté? Qué se sent? Y vosté, qué se sent? (*A Ernesta.*)

ERNEST Oh... jo encare...

PEPA Jo... no sé. Cosas estranyas; sab? Me vol pendre 'l pols?

AGAPITO Bueno. May estará de mes.

(*Li pren y li costa trovarlo*)

PEPA Que no 'l trova?

AGAPITO Ja 'l tinch... Psé!... Es un pols aquilotat.

PEPA Qué vol dir?

AGAPITO Oh! qué vuy dir... qué vuy dir!... Per xó no s' espanti. Lo essencial es tenirne de pols. Y la llengua? (*Li ensenya la llengua.*)
Mírissela aquesta llengua. (*A Serafí.*)

SERAFI Efectivament.

PEPA Be... ¿Qué hi trova?

AGAPITO Vosté te cuchs.

PEPA Que tal?... Ja va dirmo la vehina del entressuelo. Y qué haig de fér?

AGAPITO Oh!... beurer l' aygua. L' aygua l' ha de posar be.

ERNEST Ja l' ha analisada vosté aquesta aygua? Perque si te sofre, á la mamá no li convé. Es la opinió del metje de Barcelona.

AGAPITO Y la meva, senyora, y la méva. Sofre ab la *Tíquis miquis* que sufreix la seva mamá? Calli, dona!

PEPA (*A Ernesta.*) ¿Qué diu que tinch?

AGAPITO Una *Tiquis-miquis.*

PEPA Y es dolent aixó?

AGAPITO (*Com si li vingués de prompte una idea.*) Tingui. Cada dos horas prengui una píldora d' aquestas. Veurá que li anirán bè.
(*Li dona la capsa de bessas.*)

SERAFI ¿Qué li dona?

AGAPITO No tinga pór. Son las béssas.)

PEPA Cada dos horas?

AGAPITO Si... Son las celebradas píldoras del Doctor Camamilla.

PEPA No las havia sentidas anomenar may.

AGAPITO (Jo tampoch.)

ERNEST Y ¿qué conté aquesta aygua?... voste ja la deu haver analisada.

SERAFI Ell? Ja ho crech.

AGAPITO ¿Perqué ho diu?) (*Cremat.*)

SERAFI (Clávili pel descosit,)

ERNEST M' agradaría sabero.

AGAPITO Li diré.

SERAFI (Animo.)

AGAPITO Primer... naturalment: aygua. Luego magnessia efervescenta, potassa, estrignina y vi.

SERAFI (Bárbaro.)

PEPA Vi?

SERAFI Ab molt poca cantitat.

ERNEST Y l' estrignina, no es veneno?

AGAPITO Ho era... Oh!... Ara tres ó cuatre anys era un veneno dels mes actius. Ara surt molt inofensiu.

PEPA Y n' hauré de veurer molta d' aygua?

AGAPITO Fins que acabi la set.

PEPA Que no me 'n olvidés!... ¿També m' hauré de passejar ab carro?

AGAPITO Si li agrada...

PEPA Lo Champagne potser m' irriti...

AGAPITO Quin champagne? ¿Tenim champagne?

SERAFI Com vosté me l' ha receptat á mí... (*Tocantlo.*)

AGAPITO Ah... Si... 'n veurém tots. Lo champagne es un remey universal.

PEPA Lo que voldría fora que m' inspeccionés.

AGAPITO Que jo?...

SERARI Inspecciónila, home.

PEPA Després inspeccionará també á la noya.

SERAFI No... á n' ella, nó.

AGAPITO (Home, qui 's menja 'ls ossos que 's menji la carn.)

SERAFI Tú ja 't trovas be, oy?

ERNEST Si... Deu n' hi dó.

PEPA Deixils dir. Bueno, bueno... ja 'n parlarém.

SERAFI (No ho fassi pas!...)

AGAPITO Be, home.)

(*Joan de la casa.*)

JOAN Tenen lo thé en lo quarto de las senyoras.

PEPA Está bé... ara hi aném.

SERAFI (*A D. Agapito.*) (Jo ab ellas pel menjador no hi passo.)

PEPA ¿Qu' aném, donchs?

SERAFI Aném, ja vinch. Lo doctor diu que m' ha de dir una cosa.

PEPA (Malo!... 'm deu haver trovat grave... Ja m' espanto!)

ERNESTA No tardis.

PEPA Passiobé.

AGAPITO Als peus de vosté.

PEPA (Noya... 'l metje m' ha trobat malament.)

(Entran casa.)

ERNEST Vol dir?... cá!

ESCENA VI

D. AGAPITO, SERAFI.

AGAPITO (*Cremat.*) Miris qu aixó es un compromís! Si se 'n entera 'l metje del establiment 'm pot donar un disgust.

SERARI No tinga pòr, home: ¿cóm vol que ho sápiga? La cuestió es anar guanyant temps, y, miris... mentras hi ha vida hi ha esperansa. ¿Sab que m' ha ocorregut ara?

AGAPITO Algun plan descabellat com tots los que li venen al pensament.

SERAFI No... miris... vágila á trobar... díguili que ha sapigut que jo estich á punt de quebrar... párlili dels seus barcos. Las donas se 'n pagan molt dels barcos...

AGAPITO Tornaré á probar...

SERAFI Ah... si s' hi casés!... No hi hauría favor que 'm demanés que no li fés desseguida. Lo meu agrahiment no tindria límits.

AGAPITO Pero... escolti...

SERAFI Y ella 'l faria felís, créguim; ¡es tan bona! Te un ayre tan distingit!... No 'n tindria pochs de miradors per la rambla quan hi anés de brasset!... Seria l' enveja de tothom, no l' enganyo.

AGAPITO Ja ho crech home... Nada, demanaré al tio la ma de Laura... Ja está dit.

SERAFI De debó?

AGAPITO Y si me la concedeix, m' hi caso.

SERAFI Sí?

AGAPITO (Jo ja vaig sol; quan convinga ja 'm faré fonadis.)

SERAFI Ve algú.., aném á acabar de parlarho á la Glorieta.

AGAPITO Aném.

SERAFI No... ja será un estofat ben remenat.

AGAPITO (Aveyám si al últim me 'l menjaré jo!)

(*S' en van foro dreta.*)

ESCENA VII

D. LLOP, LAURA.

(*Primer terme esquerra.*)

LLOP Noya... no se 'l veu en lloch.

LAURA Y diu que son tia y cosina d' ell?

LLOP Sí... Ja me 'n he enterat. A la cuenta la tia está malalta y, aquest deu ser lo motiu de no haver sortit del quarto ni d' estar per nosaltres.

LAURA Y dels informes del Sr. Santcliment?

LLOP Espero telegrama. Be... no 'ns precipitém. Per ara ocupemnos d' aquest Giralt, sense esquivá del tot al altre. Jo avuy mateix faré per veurer á la tia. Necessito parlari; vuy despejar nevolusitats. A mi la cara d' aquest mestre no m' inspira massa confiansa... 'm sembla qu' es un aucell que 's pert de vista.

LAURA Vol dir?

LLOP Crech que lo seu deber era, ja de moment, presentarnos á la familia y recordat que al arrivar ellas van dirigirse á la seva habitació fentnos un fret saludo.

LAURA Si, es vritat, pero...

LLOP Pero qué? ¿que pot ser n' estarías enamorada?

LAURA Enamorada jo? No 'm fassi riure. Per mí tots los homes son iguals. Y ja que ells fan de la dona article d' explotació, just es qu' algunas de nosaltres los explotém á n' ells,

LLOP De manera que t' has declarat venjadora del teu sexo?

LAURA No aixó precisament. L' experiencia m' ha fet coneixer al home y 'l pago al just preu qu' ell m' ha pagat á mí.

LLOP 'T comprench. La societat 't retxassa y tú li escups lo fel que fa tragarte... estás en lo teu dret.

LAURA No! Si aixís fos, la societat ó l' home, millor dir, fora digne de lloansa y las donas com jo ho forem sols del mes olímpich despreci. Aquets poderosos qu' avuy m' omplenan de diamants y ricas joyas y captan ridículs, barret en má, los meus saludos, son los mateixos que, quan era honrada y bona, s' avergonyian orgullosos de baixar fins á mi sa mirada, y van alsarla obedients y sumisos al veurem radiant y hermosa enlayrada sobre un pedestal de llòt y d' impuresa. Y ¿vol que pugan aquets sers despreocupats y escéptichs arrivar a mourer las fibras d' un cor empedrehit per la experiencia mes amarga? ¿Quin sentiment, inclús lo del respecte, vol que m' inspirin? Jo he sigut per ells freda esculptura de carn, objecte del mes vil mercantilisme, donchs com estátuas de carn á n' ells los miro y altiva aixeco 'l front, pus soch mes digne; perque ells de mi 'n fan cas y jo 'ls detesto.

LLOP Sentimental estás avuy.

LAURA ¿Quí? ¿Jo? No ho crega. Es que ab la seva pregunta estranya ha fet pujar á la superficie del cor lo fel que en son fons hi tanco.

LLOP Veig que 'ls hi tens molt odi...

LAURA No. He dit que 'ls detestava y no es aquesta la paraula; no sento per ells odi ni carinyo... me 'n vaig de l' un al altre 'm sembla que sempre es 'l mateix... un ánima ab molts cossos... menos encara... no sé com esplicarli... rés!.. una cosa! Pero, seguím la nostra via y parlém ara d' aquest senyor Giralt qu' es lo qu' importa.

LLOP Aixó es lo que convé.

LAURA Si falla aquest ó explotat que siga, li tocará 'l torn al vell vert de Santcliment: aquest es lo meu programa.

LLOP Calla... Allí venen 'ls dos... aném! Jo tornaré aquí per veurer si puch despejar l' incónita.

LAURA Ara s' entornan. Entran altra vegada á la glorieta.

LLOP Aném, aném, Ara ja sé 'hont trovarlo. Per de prompte déixau pera mi tot sol.

(*Van á la casa y al sentir crits y lo espetéch d' una bofetada al interior, fan mutis primer terme esquerra.*)

LAURA ¿Qu' es aixó?

LLOP Vina, que no 'ns entretinguessin.

(*De la casa surt D. Arcís casi arosssegant á 'n Cintet que du la corbata desfeta y la cara trasportada.*)

ESCENA VIII

D. ARCIS CINTET.

ARCIS Vingui, home.

CINTET Déixim anar sino n' hi haurá per vosté.

ARCIS Déixiho correr.

CINTET Deixarho correr jo?... 'S veu be que no 'm coneix. Jo, quan m' enfado, soch terrible!

ARCIS Vinga aquí; ab la fresca se l' hi anirá l' escalfor de la galta.

CINTET Pegarme á mi! Jo tiro molt be 'l floret. No sé si ho sab.

ARCIS Deixil, home, ¿qué vol tornar á rebrer? No s' hi fiqui may entre marisi y mullers.

CINTET Que ho sabia jo que ho fossin?

ARCIS Be, donchs, ara ja ho sab.

CINTET Lo mataré!

ARCIS Y, qué ha de matar!... qüé ha de matar!... Que no ho veu que vosté no es ningú?

CINTET Acabim de fer cremar.

ARCIS Pero be... ¿Qué ha sigut?

CINTET. Perque li he dit qu' havia vist com 'n Jean donava una carta á n' aquella Lola que á la cuenta es la seva dona.

ARCIS Recristo!... y ¿ho creu poch?

CINTET Y li he anyadit que era d' aquell altre jove... de 'n Lluis. De moment no m' ha contestat, y anantsen, no l' havia vist mes fins are que m' estava molt tranquil pera mirar si veya á n' aquesta viudeta, qu' encara no la conech, y de pas, esplicant lo fet á uns joves que allí hi havia, quan de prompte 'm sento una bofetada que m' ha semblat que tot lo mobiliari del saló ballava 'l cancan.

ARCIS Lo cop ja l' he sentit... si jo 'm creya qu' havia caygut lo buffet.

CINTET Infame! Calumniador! m' ha dit.—Hont es la carta?—Se l' ha ficada al pit li he contestat, y sens donarme temps de tirarli rés pel cap, ha desaparescut altra vegada mentras vosté m'ha agafat y m' ha tret del saló.

ARCIS Bueno... déixiu. Are me n' vaig á trovarlo y 'l calmaré. Del modo que l' he vist 'm sembla que s' ha aixecat de taula ab gana.

CINTET No... si 'l vuy desafiá. Si veuré al Sr. Giralt perque 'm fassi de padrí.

ARCIS ¿Quin senyor Giralt?

CINTET Ay, ay... 'l senyor Jaume Giralt.

ARCIS Qu' ha arrivat?

CINTET ¿Y ara?... si vosté está tip de parlari.

ARCIS 'N Jaume Giralt... fabricant de punt del carrer de l' Aurora?

CINTET Just... 'l que fa l' amor á n' aquesta viudeta que ja la desitjo coneixer.

ARCIS Jo no mes lo coneixia per senyor Jaume. Pero si es 'l que, desde Barcelona, m' ha demanat la má de la meva nevoda! S' ha vist mes canallàda! Y ahont es ara?

CINTET No sé... Jo també 'l tinch de veurer per cuestió de casori.

ARCIS Vaig á veurer si 'l trovo. ¡Quina barra!... Oh 'l mato, ó 'm mata ell á mi!... Ja veurá!

(*Vase casa.*)

ESCENA IX

CINTET, luego SERAFI y D. AGAPITO

CINTET Ay, ay... qu' es bonich!... 'S veu que lo senyor Jaume també es dels de la brometa. ¡Com me cou! ¡ah!.. lo qu' es ell me la pagará! Aveyám, no 'ns precipitém! Jo tinch molts assumptos que arreglar y tinch de serenarme. Pensém!... abans que tot, vuy deixar arreglat lo meu casament ab la cosineta del Sr. Giralt. Això es lo mes convenient: concedit que ho tinga, m' ocuparé del desafío ab aquest Ernesto... la bofetada jo no la deixo aixis; y tocant á D. Arcís, que s' arregli... lo qu' es al Sr. Giralt jo ni n' hi parlo.

(*Serafí y D. Agapito foro dreta.*)

Apropósit... ara ve. Mans á la obra.

SERAFI Donchs. ja ho te entés.

CINTET Senyor Jaume...

SERAFI (¿Qué vol aquest ximple?) Qué se li ofería?
CINTET Tinch que dirli un parell de paraulas.
AGAPITO Allavors...
CINTET No!... No hi fa rés que ho senti. No tinch interés en que siga cap secret pera ningú. Molt sencill... La senyora que li vaig dir que 'm tenía 'l cor robat... la meva hermosa perseguida de Barcelona, allí perduda y retrovada á Puigcerdá, tornada á perdre graeias á l' embestida d' aquell cornúpeto. y recobrada altra volta finalment en aquest balneari, ha resultat ser l' hermosa parenta de vosté.
AGAPITO (Un altre enredo!)
SERAFI Cóm? Qué?
CINTET Y anant com vaig, ab bonas intencions, y abans de dirijirme á la seva mamá, he pensat conseguir la seva aprobació y 'l gust de ser presentat personalment per vosté.

(*Serafí y D. Agapito s' miran.*)

Vamos... que vuy casarmi.
SERAFI Que vosté vol casarse ab la meva?...
CINTET Estich resolt.
SERAFI (*A D. Agapito.*) No ho sent?
AGAPITO Home. No deixaria de ser una solució.
CINTET Es clar que ho fora.
SERAFI Miri... vágissen d' aquí y no 'm trenqui las oracions.
CINTET Allavoras, 'm dirijiré á la mamá directament.
SERAFI Vosté se 'n guardará prou!
CINTET Que me 'n guardaré prou? Sápiga que si m' he dirigit primer á vosté, ha sigut per pura deferencia. En últim cas... ¿Qui es vosté pera impedirho?
SERAFI ¿Que qui soch?
CINTET Si ho sé, home, si ho sé. Total un cosí.
AGAPITO (Capituli, sino aquest 'ns ho embolica tot.)
CINTET Si jó fos un qualsevol, ho compendría: vosté ja sab qui soch... D' una familia molt distinguida,

y he sigut molt solicitat... y tinch molt bona posició.

SERAFI Pero, te enredos! y 'l que 's vol casar ha de dur un altra vida que no porta vosté.

CINTET Be... no m' fassi enrahonar que tothom te prou qué callar!

SERAFI Qué vol dir?

CINTET Rés... ja ho sab vosté.

AGAPITO (No hi vulga rahons.)

SERAFI Y no m' ha dit avuy mateix quan ha arrivat, que no 's podia casar... qu' aquella suripanta l' obriria de dalt á baix?

CINTET Això queda evitat instalantme en cualsevol punt del extranger.

SERAFI Y per últim... La meva cosina te relacions y ha donat paraula de casament.

CINTET Oh! això ray! Estich molt acostumat a triunfar dels meus rivals.

SERAFI Ademés... es viuda (Deu no 'm castigui!)

CINTET Viuda!. ¡Lo meu ideal!

AGAPITO (Això es una lapa!)

SERAFI Be, sí... li consultaré á la tía... ja li donaré una resposta.

CINTET Entesos. ¿Ja veu com tot s' arregla?

SERAFI (Gracias á Deu!)

CINTET Jo, entre tant, parlaré ab la noya: li infiltraré 'l meu carinyo, y veurá com després de dirli quatre cosas á l' orella, la dexaré disposada á fer tot quant jo vulga.

SERAFI (*Molt cremat.*) Fassin.. fassin 'l favor d' anarsen désseguidal

CINTET Cóm s' enten? ¿Que soch algun criminal.

SERAFI Li dich que se 'n vagi.

CINTET Donchs veuré á la mamá y á n' ella... y desseguida.

AGAPITO Si parla ab ella, tenim lo temporal á sobre.)

SERARI (Es dir, qu' hauré de permetrer que fassi l' amor á la meva dona?)

AGAPITO (Allí sabrá que ho es... ho fará correr... y ja tenim la tempestat á sobre.)

CINTET Be ¿qué resolt?

AGAPITO Ara vé la seva sogra... ja 'ns ha vist... obri 'l parayguas!)

SERAFI (Redeu.) Miris... la meva cosina, per evitarse 'ls moscardons, 's fa passar per la meva dona. No mogui rés que no 'ns tornêm á veurer.

CINTET Fa be de advertirho. Ara ve la seva tia.

(Surt Sra. Pepa de la casa.)

ESCENA X

Mateixos: SRA. PEPA

PEPA ¿Qué fas? Lo thé se 't refreda.

SERAFI Ara venia. Y l' Ernesta?

PEPA Allí, que parla ab un senyor.

SERAFI (Mare meva!)

AGAPITO (Pot ser es 'l piel roja!)

SERAFI (Hi corro.) Ja torno... Vinga vosté *(A Cintet.)*

CINTET No... fassi... fassi.

PEPA Doctor, hem de partar.

AGAPITO (Be!) Quan vulgui. Desseguit soch ab vosté. (Veyam si 'n Serafí 'm comprometerá ab aquest cárrech de metje!...

(S' en va casa.)

ESCENA XI

Sra. PEPA.—CINTET.—Luego SERAFI

PEPA (No sé qué me 'n pensi de 'n Serafí... Vamos, no sé com se torna...)

CINTET Segueix be, senyora?

PEPA No massa. (Aquest es 'l del velocípedo.)

CINTET Y la seva hermosa filla?

PEPA Be. (Si que ho deu ser 'l que la persegueix per Barcelona.)

CINTET Ay, senyora! Vosté te una filla preciosa... una divinitat! capassa d' inspirar amor al home mes indiferent de la terra.

PEPA (Y ara?...)

CINTET Fa temps qu' ella es l' astre que ilumina lo cel de ma existencia!... la fada dels meus pensaments, la...

PEPA Aquestas paraulas dirijidas á la meva filla, no senten be en los llábis de una persona de mitxana educació. La meva filla es casada!

CINTET Ja ho sé, dona, ja ho sé... lo que no impideix que també vulga casarmi jo.

PEPA Fassi lo favor de retirarse, sino crido al meu nebot.

CINTET Que tonta!... Si ja está enterat. Si aqui mateix li he confessat la meva passió.

PEPA A n' ell?

CINTET Si, dona... devant de aquest senyor que se 'n ha anat ara mateix.

PEPA Y no li ha respost?...

CINTET Que ho consultaria ab vosté.

PEPA Vagi! vostá somía!

CINTET ¡Que be sab fer 'l paperot!

PEPA Y ara?

CINTET Vamos, dona... dóngui lo seu assentiment que de joves com jo no se 'n trovan á cada cantonada. 'Ns establirém á Londres, a Berlin... allí ahont ella vulgui.

PEPA Ab la meva filla?

CINTET Y ab vosté. Vosté viurá ab nosaltres y á la seva hermosa filla l' ompliré de magnifichs presents de diamants, de lujosos trajos, y será la reyna dels salons, l' enveja de...

PEPA Prou!... Basta ja de mes insults!... Jo faré que se li donga lo corresponent correctiu.

SERAFI (*De la casa*) (Era l' americano... quin susto m' havía dat!)

PEPA Ah!... me 'n alegro qu' hagis vingut.

CINTET Jo també

SERAFI ¿Qué hi há?

PEPA Aquest imprudent que t' está faltant y está faltant á l' Ernesta.[1]

CINTET (*A Serafí.*) Díguili...

SERAFI Míris... vágissen si no vol que li trenqui l' espinada!

CINTET Ja hi torném?

SERAFI Li dich que se 'n vagi!

CINTET Está bé!

PEPA Y encara te llengua!...

CINTET Jo m' arreglaré!... y no surtirán ab la seva. Ara hi poso mes empenyo que may! ¡'m dirijiré á n' ella!

PEPA Quin atreviment!

CINTET Ni vosté, ni vosté, tenen cap dret á oposarsi

SERAFI Vágissen, sino!... (*Volent agafar un trasto.*)

CINTET (*Fugint.*) Probi de tocarme. Mes valdría qu' arreglés la seva conductá!

PEPA Qué diu?

CINTET Sápiga que 'l senyó Arcís está enterat de tot y que ja 'l busca! y que jo faré sapiguer á tothom la serranada que li ha fet! Ja 'ns veurém!

(*S' en va casa.*)

SERAFI (Al senyó Arcís?... qué li hauré fet jo al senyó Arcís?)

PEPA Qué vol dir? Qué has fet? Encara que jo crech qu' aquest home es boig!...

SERAFI Tia... jo ja no sé hont soch ni ahont navego y aquesta nit, vosté, jo y l' Ernesta 'ns anirém camps á través y no pararém fins á casa.

PEPA Qué enrahonas ara? Qué hi ha? Qué passa?

(*D. Agapito casa.*)

ESCENA XII

Mateixos D. AGAPITO, luego Sr. LLOP

Doctor... ¿Que no sab que vol que 'ns an-nanémř

AGAPITO Cóm? (Aquest tractament 'm durá algun tras-torn!)

PEPA Jo no se lo que li passa!

AGAPITO Be... Calma! (Adios!... ara ve 'l pirata!)

SERAFI (Deu!... ara reventa la bomba!)

PEPA Que?

(D. Llop, primer terme esquerra.)

LLOP (*A D. Agapito.*) La Laura l' ha de veurer.

AGAPITO Si?... Donchs, vaig.

SERAFI (*A D. Agapito.*) (Per Deu, enduguissen la so-gra!)

AGAPITO Si vingués... senyora. (*Oferintli 'l bras.*

LLOP No! ¿No es la tia?

PEPA Si senyor.

LLOP Donchs convé que 's quedi per parlar del nostre assumpto.

PEPA (Quin assumpto?)

AGAPITO (Aquí dió fin 'l saynete!) Hasta luego.

(Tots lo saludan.)

(*A Serafí.*) Aveyám com lo trovaré?)

SERAFI De cos present!)

(S' en va Agapito, casa.)

LLOP Donchs, bueno.

PEPA Qué deu voler aquest senyor?

SERAFI (Ah... no!... jo no 'm qnedo!) Mirin... parlin vostés que ja torno. (Vaig á clavarme un tiro!)

(Fuig foro dreta.)

LLOP Bueno... 's compren que no s' hi judiqui ne-cessari. Suposo que ja deu estar enterada de que

'l nebot de vosté, 'l senyor Giralt, ha demanat la ma de la meva neboda.

PEPA De manera que vosté es?... (Me 'n alegro que 'n Serafi se 'n hagi anat.)

LLOP Lo tio de la nuvia... de la Laura.

PEPA Si... si... Lo nom d' ella si que l' ignorava, molt bonich per cert.

LLOP Donchs mes bonichs encara té 'ls sentiments. Ja ho veurá quan la tinga tractada.

PEPA Ho crech. Ja desitjava coneixerl. Es lo que 'm va encarregar mes ma germana.... séntis.

(Se sentan.)

LLOP 'M congratulo de que la seva germana 's pren-gui interés per aquest enllás.

PEPA Si ella no se li pren...

LLOP Naturalment. La meva idea es, haventmen d' anar aviat y sent jo un home práctich y de molt negoci, deixar ultimat lo comprómís qu' ha de garantir la paraula que 'l nebot de vosté 'n Giralt, ha donat á la meva estimada neboda.

PEPA Aixó, com vostés conegan. Ademés, com ell s' ha trovat ja un' altra vegada en aquest cas, ja deu saber lo pá que s' hi dona.

LLOP En aquest cas?

PEPA Ay... ay!... qué no li ha dit? Ell ha sigut casat un altre vegada.

LLOP Nó?.. Aixó si que s' ho havia callat.

PEPA Be... dispénsil. Com que no va ensopegar gayre, lo xicot se 'n deu donar vergonya. Res.. 's va encapritxar ab una... y alló que passa, sab?

LLOP Qué 'm diu!

PEPA Corren tan malas ánimas!... Sort qu' aquesta vegada crech que quedará compensat dels disgustos de la primera.

LLOP D' aixó no n' hi quedi cap dupte. Laura es un modelo de virtut y enteniment.

PEPA Ja ho suposo; y no 's queixará del meu regalo.

LLOP Gracias. Sino que jo; com á pare que li repre-

sento, vuy que consti en una escriptura que farém, la cantitat dels dotals, y que casats ó no casats, cas que 's perdés per ell, quedi consignada la suma qu' estipularém, per la meva neboda, com á danys y perjudicis.

PEPA Ben pensat. Jo m' hagués fet assegurar algo per la meva filla: may están de més las precaucións.

LLOP Ah... ¿Té la filla casada? Aquesta senyoreta que l' acompanya?

PEPA Si... Ab 'n Serafí de Santcliment ¿que no ho sabia?

LLOP Pero, qu' es vritat aixó?

PEPA Y are!...

LLOP Si aquí 's fa passar per viudo, per llibre.

PEPA Ell?... ¡S' ha vist mes desvergonyiment!

LLOP Si la Laura no se 'l pot treurer d' entre peus! En fi... ara mateix m' acaba de demanar la seva ma, que, naturalment, li he negada.

PEPA Pero, que s' ha locat?

LLOP Fins jo veig visións!... Hasta per fernos caurer en la trampa, ha anyadit que 'l nevot de vosté está á punt de quebrar y qu' ell tenia molts barcos y qu' es un gran bolsista.

PEPA Barcos? bolsista? Si te botiga d' adroguer.

LLOP Botiga de adroguer?

PEPA Vetaquí perque aquell gomós li ha dit que mes valía qu' arreglés la seva conducta y que á vosté li havia fet una serranada.

LLOP Pretenia férmela... pero, ja 'l veuré!

PEPA Oh! jo 'l mato!

LLOP Pretendre burlarse de mí!

PEPA Mouré un escándol! Li vuy treurer la careta devant de tots los banyistas. Vet aquí l' estat violent que li trovava desde qu' hem arrivat!

ESCENA XIII

Mateixos: ERNESTA.

ERNEST Mamá... ¿Qu' ha vist á 'n Serafí? en lloch se 'l trova.

PEPA Es clar... Com que se la deu temer...

ERNEST Qué hi ha?

PEPA Qué hi ha?... pregúntau al senyor!

ERNEST Pero be ¿qué ha fet?

PEPA Que te una mala conducta! que 's fa passar per viudo! que fins ha demanat la má de la nevoda del senyor, que es la que s' ha de casar ab ton cosí, 'n Giralt.

ERNEST Jesus!

PEPA L' haig d' escabellar!

LLOP Cálmis, senyora. . ja veu que jo també!...

PEPA Cálmis?... Ara... ara hi quedará de libre y ben libre! Aném, aném, perque 'l vuy esgarrapar, 'l vuy... Perdoni que 'l planit d' aquesta manera!...

ERNEST Pero, mamá!...

PEPA Aném!... no 'm digas rés sino revento!

(*S' en van casa.*)

ERNEST Ay Deu meu!

ESCENA XIV

D. LLOP, luego SERAFI.

LLOP No se 'n va poch desesperada! Per xo no n' hi ha per menos! Bueno!... Aixó ja es peix al cove. Haurém pescat un bon llubarro. (*Desapareix poch á poch primer terme dreta. Per últim idem surt 'n Serafí.*)

SERAFI — Ja deu estar feta la gracia de Deu! Volia clavarme un tiro pero he tingut pór de ferme mal.

(*Torna á apareixer D. Llop.*)

Adios! Ell!

LLOP — Ah!... vosté?

SERAFI — (Ara m' escanya!)

LLOP — Ha vist al seu company?

SERAFI — No... es dir... fa poch...

LLOP — Ja tindrá feyna!

SERAFI — Sí? (Jo 'l veig tranquil. ¿Qu' haurá passat?)

LLOP — Ha enganyat á n' aquestas senyoras com á xinas, La tia de vosté está feta una fiera.

SERAFI — (Ja comprench... haurán sapigut que s' havia fingit metje.)

LLOP — Fingirse lo que no es, sense pensar en las consecuencias que axó pot reportarli!

SERAFI — (Vaja... entés.)

LLOP — Aquí estavam parlant ab la tia de vosté del casament que tenim projectat, quan, no sé com ha vingut, que s' ha descubert tot lo pastel.

SERAFI — ¿Vosté ha parlat ab ella del meu ca á ..

LLOP — Si... Y per cert que hi está molt conforme.

SERAFI — (Ah! no! Jo ja soch á la bojeria..: axó no es real.)

LLOP — Y que m' ha dit que la Laura no 's queiyará del regalo que vol ferli.

SERAFI — Be... párlim ab franquesa. Jo estich disposat á tot... fins á que 'm portin al patíbul. Vosté ara 'm deu amanyagar pera clavarme despues ab mes gust la manotada.

LLOP — Cóm?... ¿Qué vol dir axó? Que pot ser la seva tia 'm diu una cosa á mí y á vosté un altra?... ¿que pot ser s' oposa al matrimoni?

SERAFI — Pero vosté 'm parla de veras?

LLOP — Encara 'm fará duptar. ¿No li dich que m' ha manifestat que hi estava conforme; mes que conforme, per quant vosté havia sigut molt desgraciat en lo seu primer matrimoni?

SERAFI ¿En lo meu primer matrimoni? Es á dir, que jo ja m' he casat un' altra vegada?

LLOP Home, no ho negui, que té de particular?

SERAFI Veurá... com devegadas un viudo no es tan ben mirat... (Seguím la beta.)

LLOP Fugi, home!... No 'ns fassi tan retrógados. En concepte meu, un viudo es igual qu' un solter!... millor que un solter!

SERAFI Be... Si á vosté no li fa rés, á mi tampoch.

LLOP Y que ha de ferme?...

SERAFI (Encara tinch vida... ¿Qué haurá passat?)

LLOP Miris... com ara va a comensar la segona part de la festa, aniré á buscar á la Laura y tindré 'l gust de presentarla á la seva tia y cosina.

SERAFI Ben pensat. (Y jo vaig á tancar á las de casa ab pany y clau.)

LLOP Adios, nebot!... Crech que ja puch dirli ab tota propietat?

SERAFI Vol callar! (Veurás... gira l' esquena.)

ESCENA XV

Mateixos, D. AGAPITO, luego Sra. PEPA y ERNESTA després LLUIS, mes tart ERNESTO y últimament D. ARCIS.

(Al anar á fer mutis D. Llop per primer terme esquerra, surt D. Agapito de la casa sense adonarse de D. Llop, al veurel aquest 's detura ab ademán d' amenassa.)

AGAPITO *A Serafí.)* Diu que las senyoras 'l buscan.

LLOP Vosté es un trapella! un canalla! pero tot se li ha descubert y no ha de anar á Roma per la penitencia!

AGAPITO Qué! *(Amparantse detrás de Serafí.)*

SERAFI (S' ha sapigut, no sé com, que s' havia fingit metje.)

AGAPITO (No veu? ¿No veu quin compromís?)

LLOP Y preparis que 'l buscan las senyoras y se 'n ha de veurer un embull!

AGAPITO Veurá... jo... (vosté m' ho ha demanat... Jo 'l descubreixo.)

SERAFI (No, home!) *(A D. Llop.)* Tot ha sigut una broma.

(Sra. Pepa tota furiosa y Ernesta de la casa.)

PEPA Mírate! al pillo!... Jo l' escanyo!

LLOP Senyora!... cálmis! No dongui un espectacle. Jo soch qui te de darli una llissó!

(Serafí y D. Agapito han de trovarse á la dreta bastant separats dels altres personatjes.)

SERAFI Continguis, tia. si tot ha sigut una broma... ¿No ha comprés?

PEPA Broma? Aguántinme!

ERNEST Pot ser si... mamá.

PEPA Grandissim brétul!

(Volent despendres de D. Llop y Ernesta que l' aguantan.)

AGAPITO No 'm falti!

PEPA No á vosté, no... A n' ell!

SERAFI A mi?

AGAPITO Ah... es ab vosté la cosa...

PEPA Si... ab tú... ab tú!

LLOP Senyora... (vosté desbarra.)

PEPA Qui deu desbarrar es vosté! D' hont surt ara!

LLOP No m' insulti!

PEPA Qué fará?

LLOP Sinó pel sinó!...

ERNEST Mamá!... *(A Serafí.)* Tú!...

(Serafí s' hi acosta.)

PEPA No! Que no s' acosti!...

SERAFI Pero... qué hi he fet?

LLOP Es clar... ¿qué ha fet?

PEPA Y vosté ho pregunta?

SERAFI Digui, dona!

(Lluis primer terme esquera.)

LLUIS *(Cremat, á Serafí dantli una tarjeta.)* Aquí te

la meva tarjeta!... Desprès 'ns veurém!... vosté y jo no hi cabém en lo mon!

(*S' en va foro dreta.*)

SERAFI (*Sorprés.*) Qué?

PEPA Veuhen?... Qué responen are?

AGAPITO (*A Serafí.*) Qu' es aixó?

SERAFI No sé... desprès li preguntaré.

LLOP No... no dissimulis!

(*Ernest primer terme dreta ab una carta á la ma.*)

ERNESTO (*A Serafí.*) Aquesta carta qu' ha enviat á la meva senyora, després de fregarli per la cara, li ficaré al cos ab una bala. Aquí te la meva tarjeta! (*Entra per hont ha sortit.*)

PEPA ¿Qué 'ls sembla? ¿No van veyent?... ¿volen mes encara?

ERNEST Jesús!

LLOP (Ara si que no se hont soch!)

(*Se tornan á sentir sardanas y pel foro atravessan algunas parejas d' esquerra á dreta. D. Arcís surt de la casa.*)

ARCIS Aquí té la meva targeta, y ab la noya ja no hi pensi! Demá 'ns veurém!

LLOP Pero... qué es tot aixó?

PEPA Duptan encara? Diguin! Volen més enredos? Respongan! Jo 'm mo ro!

(*Cau en brassos de D. Llop y Ernesta.*)

AGAPITO (*A Serafí.*) Be!... Qué fa tan encantat ab las targetas á las mans?

SERAFI Rés... espero á veurer si 'n ve algun altra.

TELÓ RÁPIT

FI DEL ACTE SEGON.

Acte tercer

Decoració del primer.—Al aixecarse 'l teló, se sent lo soroll dels picarols d' un cotxe que marxa. La Sra. Pepa, acaba de pendrer xocolate á la taula del centre y Ernesta está sentada en un balanci, primer terme esquerra.

ESCENA PRIMERA

Sra. PEPA, ERNESTA, luego JOAN, després D. ARCIS

ERNEST Ara se 'n va 'l cotxe.

PEPA Es á dir que no vols pendrer rés?

ERNEST No... Lo que jo vull es veurer á n' en Serafí. Vull tenirhi una sentada... necessito escoltar dels seus llábis la confirmació de tot aixó de que se l' acusa.

PEPA Lo farém cridar pel nunci.

ERNESTA No... Si ja he encarregat que, en quant entri, m' avisin.

PEPA Ha matinejat molt! Deu voler que l' ayre del dematí li despeji las potencias pera justificar la seva incalificable conducta.

ERNEST Be... Si no 'm convencerá.

PEPA Quí sab si ara se 'n va ab alguna d' aquestas que las hi ha estat fent l' amor.

ERNEST Si... y 'ns deixa aquí solas!... Fassi al menos un xich mes de justicia als seus sentiments!

PEPA vaya uns sentiments!... que si no es lo metje que va estarse al quarto nfis altr' hora y que 'm va fer aquellas fregas de petroli pot ser ja fora difunta. Y mira quin' hora es y encara no s' ha deixat veurer.

ERNEST lust!... Després d' aquella embestida que va darli tenia que entrar encara!

PEPA Ella va tenirne la culpa!... Ell y l' altre poca solta de l' oncle de la nuvia de ton cosí. Ara es l' hora qu' encara no ho he entés tot alló.

(Joan foro esquerra)

JOAN ¿Que ja está servida?

PEPA Si... ja pot retirarho.

JOAN Vaig dar lo recado al Sr. Arcís y ara vindrá.

PEPA Si ja vaig veurerl ahir vespre... Després, díguili que me 'n rento las mans del tot... Ja l enten-drá si vol.

JOAN Ah, be, bé...

(S' en va foro esquerra topantse ab D. Arcís.)

Miris... aqui 'l te. (*Desapareix.*)

ARCIS Bon dia.

PEPA Ay, ay... ¿Qué enrahona 'l camarer?)

ARCIS Diu que m' han de veurer?

PEPA Jo?

ARCIS Com que ja 'suposo per lo que es, vosté compendrá qu' havent passat lo que ha passat, es impossible que 'l seu nebot senyor Giralt, pensi ab la noya.

PEPA També li ha demanat una noya á vosté 'l meu nebot?

ERNEST Y ara!...

ARCIS Es clar que me la va demanar abans que al Sr. Llop la seva.

PEPA Al Sr. Llop?... qui es lo Sr. Llop? Dígui que axís n' ha demanadas tres de noyas.

ARCIS Quí sab? mare de Deu... Jo 'l conceptuo capás de tot.

PEPA Son ben contadas: la de vosté, la d' aquest senyor Llop que diu y la del poca solta del Sr. Arcis.

ARCIS Lo senyor Arcis soch jo... y la poca solta ho será vosté!

(*Cremat.*)

PEPA Ah, vosté també 's diu Arcis? Dispensi que no 'm referia á vosté sino al tio de la senyoreta Laura.

ARCIS Pero si aquell es lo senyor Llop.

PEPA Y qué ha de ser!... Qué 't sembla noya?

ERNEST Jo ja no ho entench.

ARCIS Li dich qu' es lo senyor Llop!... qué 'm dírá á mi!... Ja ho sé que 'l seu nebot li ha demanat á la Srta Laura. D' aixó plora la criatura... pero abans va demanarme la meva neboda á mi.

ERNEST La neboda de vosté 's veu que te molta salida, perque 'l meu cosí per un cantó, lo meu marit per un altre... Aveyám si li demanarán tots los homes de la nostra parentela.

ARCIS Be... qué s' empatolla vosté ara?

PEPA La vritat.

ARCIS Qu' es, la vritat?

ERNEST No va dir ahir al meu marit que no pensés mes ab la seva neboda?

ARCIS Jo!... Que 's volen divertir?

PEPA Just... neguiho! Que ja la conquistat?

ARCIS Al altre vaig dirho.

PEPA Al metje? Ja 'n tenim quatre.

ARCIS Quin metje?

PEPA Miris, tórnissen y díguili al meu gendre que la bola es massa grossa, que no 'ns la podém empassar... que ja ho sé lo que volen dir tan vosté com ell.

ARCIS Dispensi que li anyadeixi que qui vol enredarho es vosté, avinguda segurament ab lo Sr. Giralt;

pero jo tinch lo clatell massa esquilat para servir de juguet á ningú, y no ha de valerli á n' ell l' haverse fet fonadís, ni 'l paper de Met qu' está vosté desempenyant.

PEPA Que jo...?

ARCIS Als peus de vostés. Ja 'l trovaré... ara posomes empenyo que may en que me la pagui.

(S' en va foro dreta.)

PEPA Aquesta casa es un manicomi.

ERNEST Per xó qu' es un manicomi, no s' ha de creurer tot lo que 's veu ni tot lo que 's diu.

PEPA Be... Lo resultat sempre será que 'l teu marit aquí ha fet de las sevas y fingintse libre, ha trastornat tot l' establiment, posantnos altamen en ridicul. Si l' altre nebot meu, 'n Giralt, desde Barcelona, ha fet ó ha deixat de fer, aixó no m' importa rés.

ERNEST Be... ja ho veurém. Per ara ja resulta que aquest vell no 's dirigia á n' en Serafí, sino al metje... á D. Agapito.

PEPA Aquest vell ara está confabulat ab ton marit. Que 't pensas que dormo? D' una hora lluny ho he vist... vés á quí va donar la targeta...

ERNEST Tot lo que vulga...

PEPA Y l' altre que li volia fregar la carta per no sehont?... no debía pas equivocarlo també ab lo metje...

ERNEST En fi... ell s' esplicará.

PEPA Per mi tan es que diga santa com salve, si fos ignocent, li hauria faltat temps pera venirse á justificar, y vés si ho ha fet...

ERNEST Ell quan te rahó, es rencorós.

PEPA Com que no 'n te may...

ERNEST Just!...

PEPA En fi... jo m' en vaig al cuarto que tinch de pendre la píldora del Dr. Camamilla. Ja vindrá si vol.

ERNEST Y si no ve, l' aniré á buscar jo.
PEPA Fes lo que vulgas... Al metje voldría veurer...
(S' en va foro esquerra)

ESCENA II

GIRALT, luego JOAN, després LLOP y luego LAURA.

(Primer terme dreta.)

GIRALT Me sembla qu' he vist pujar á la Lola al cotxe. Si efectivament se 'n ha anat, ja no tindré que guardar mes pracaucións... calla que aquí ve 'l camarer...
(Joan ab una safata y dos xocolates.)
Tú!... Que ja es fora aquella senyora?
JOAN Ah... vosté? Si... ara marxa ab lo cotxe. Per cert qu' ha tingut una pelotera marit y muller... pero no he pogut saber lo motiu.
GIRALT Pero, es fora?
JOAN Si... l' acompanya un jove que 's va reunir aquí ab ells.
GIRALT Aixis lo marit 's queda?
JOAN Lo marit si
GIRALT (Be... no 'm coneix pas ni de vista.) Ara ja 'm pots posar cubert á taula y si pot ser donam un aposento mes céntrich.
JOAN Ho miraré.
GIRALT Sabs si aquest senyor Arcis que 't vaig dir, s' ha llevat?
JOAN Si, perque aquesta nit ha dormit ab mi per haverse quedat sense quarto per una ximplesa seva.
GIRALT Veurás... Jo m' arrivo á la font. Si 'l veus, dónali aquesta esquela.
JOAN Déixila sobre aquesta taula que es ahont las deixo totas.

GIRALT (*Deixantli.*) Ara... tú... Vuy dir que jo faré veurer que he arrivat avuy.

JOAN Vágissen descansat.

(*Sr. Llop primer terme esquerra.*)

LLOP Molt bon dia. Fassi 'l favor de portar 'ls dos xocolates á la glorieta.

JOAN Miris... ara venia á preguntar hont los volian.

GIRALT Bueno, donchs... quedém entesos.

JOAN Que 's diverteixi.

(*S' en va primer terme dreta topantse ab Laura qu' entra en escena y saludantla trayentse 'l sombrero. 'N Joan desapareix foro idem.*)

GIRALT (Aquesta aquí... ¡quí deurá ser la víctima!)

LLOP Ara vens?... ara 'ns portan 'l xocolate á la glorieta.

LAURA Be... ¿Qué tenim de nou?... que no ha fet rés?

LLOP No poch. No 'n fa pocas d' horas que corro. Algo ha pescat; pero hi ha cosas que se 'm fan incomprensibles.

LAURA Qu' ha parlat ab la seva tia?

LLOP No... pero hi parlaré. Anit 'm va ser impossible. Com que al millor de las cuestions li va agafar aquell trevall... Haig d' aclarir las causas d' aquest imprevist cambi. Primer, totas las iras contra 'l trapella del seu gendre... de 'n Santcliment: y luego de cop y volta contra 'n Giralt.

LAURA Y á n' en Giralt tampoch l' ha vist?

LLOP Y no es pas que no hagi buscat per tot. Al seu quarto no hi es. Ahir, després de terratrémol, va desapareixer, y á las onze quan vaig retirarme, encara no hi havia entrat. Pero lo inesplicable es que, 'n Santcliment á quí 'm va dir pochs moments que volía escabellar, 's fiqués á l' aposento d' ellas sortintne ja tart y molt tranquil.

LAURA Si que es misteriós! Ja es realment marit de la cosina de 'n Giralt lo senyor Santcliment?

LLOP Va dirmho la mateixa tia. De tots modos 'm

sembla qu' aquest cop has gastat la pólvora en salvas, quedant plenament demostrat que 'l tal Giralt es lo que havia sospitat sempre: un xalán de cos enter que no mes buscava la perduda.

LAURA A mi m' ha enganyat de mitx á mitx.

LLOP En fi... ja t' he enterat de totas las sevas trapissondas. Al temps de pintarte la cigonya, havia fet lo mateix ab una neboda d' aquest D. Arcis, no sent impediment perque enviés cartas á una senyora casada, ocasionant una roptura ab lo marit que portará consecuencias.

LAURA Ja n' está ben cert que 'n Giralt ha fet tot aixó?

LLOP ¿Si 'n estich?... Com que he parlat ab 'l que li ha descubert tot lo marro; casualment es un gomós á quí vaig á tirar per lo balcó d' una fonda de Caldetas quan jo feya d' oncle d' istiu d' una tal Edilberta, tiple del género lleuger del *Palais*.

LAURA Donchs si que 'ns haurém ben lluhit! Si de cas, ja cal que 'l desafihi.

LLOP Ja pensava ferho, pero com que ja l' han desafiat tres d' altres, quan me toqui á mí la tanda no quedará rés d' ell.

LAURA Y vuy que desafihi també al senyor Santcliment.

LLOP Y á ningú més? Rumia bé.

LAURA Pera quan hi ha temporal es que 'l necessito, que quan hi ha bona mar ja 'm basto jo sola.

LLOP Pero aixó es sortir del port y aferrar velas!

LAURA Vá com vá. Ara, abans que tot, vegi de parlar ab ell... impósis... díguili alló que vosté diu sempre: que treya á tiros de pistola las agullas de ganxó del cap de la seva senyora.

LLOP Ja li vaig dir.

LAURA Tornihi... tal vegada no se 'n recorda. Pot ser encara hi hagi arreglo. Vagi, vagi... á mi m' agrada 'l llanto sobre el difunto.

LLOP Ja ho es ben be de difunt aquest negoci... en fi, tornaré á veurer si ha entrat. No! ja 't dich que per duptar m' ha tocat un personal que no sembla sino que ho hagis fet expressament.

LAURA Jo l' esperaré á la glorieta prenent 'l xocolate. Cuiti.

(S' en va D. Llop foro dreta y Laura primer terme idem topantse á D. Arcis qu' entra.)

ARCIS Que ho passi be, senyora!

LAURA Deu lo guart... *(Mutis.)*

ESCENA III

D. ARCIS, luego ERNESTO, després LLOP.

ARCIS Pobre senyora!... un' altre martir d' aquell brétol!... Malaguanyada! porta l' ignocencia escrita á la cara. Oh!... y estich segur que s' ha escapat. Prou se trova ja camí de Barcelona... y lo mes sensible es que, segons trassas, la noya está boja per éll. Ah! si 'l trovo, no s' escapa pás! Lo mato y luego que 'm tanquin á la presó! millor!... Axís estalviaré calsat. (*Se senta.*)

(*Ernesto foro dreta.*)

ERNESTO (En lloch!... sembla que se l' hagi tragat la terra! Oh! jo li tinch de dir... aquest home 's pensará una cosa y n' es un' altra.)

ARCIS Ah!... vosté?... ¿Qu' hauria vist al Sr. Giralt?

ERNESTO Desde las cinch que 'l busco.

ARCIS Jo, desde las quatre.

ERNESTO ¿Que també n' hi ha fet alguna?

ARCIS A mi? molt grossa! Calculi que va demanarme per carta desde Barcelona, á una nevoda que 'm tinch afillada, y jo li vaig contestar que pujés que ho enrahonariam; y com no 'l conech personalment, en comptes de presentarsem, va comensar perseguint á n' aquesta senyora tan

guapa que li dihuen donya Laura. y com si encara no fos prou, ¿diu que també buscava á la senyora de vosté?

ERNESTO Veurá... cada hú busca lo que li convé. Después, lo senyor Giralt ni es amich meu ni ho soch jo d' ell, y cap consideració tenia que guardarme; pero lo mes sensible es que per poch 'm fa perdrer l' amistat d' un jove que 'ns apre ciém molt.

ARCIS Y crech que va enviarli una carta á la senyora de vosté?

ERNESTO Y quina carta!

ARCIS Qué li deya?... qué li deya?

ERNESTO Ay!... com se engresca!... Home... ja se ho pot pensar... no era cap tractat de moral ni molt menos.

ARCIS Ja m' ho penso. ¿Y qué pensa fer vosté ara?

ERNESTO Qué penso fer... matarlo! y luego retornar la Lola á casa dels seus pares.

ARCIS Jo ho he vist en una comedia aixó.

ERNESTO A n' ella ara l' he enviada ab aquest amich que li he dit, mentres jo 'm quedo pera dir quatre paraulas á l' orella del seductor.

ARCIS Ja 'm penso quinas serán. Lo mal es que 'm temo 'ns hagi fugit del establiment per que jo he resseguit en va tot.

ERNESTO Y jo.

(*Sr. Llop foro dreta.*)

LLOP Qu' han vist al Sr. Jaume Giralt?

ARCIS Miris... ara 'n parlavam. Nosaltres estém en la creencia que hagi fugit de las empentas.

LLOP Jo vinch del seu quarto y encara no hi es.

ERNESTO Pot ser que estiga amagat en 'l de la seva tia. Estich per anarho á mirar pel pany.

ARCIS No ho probi. Jo ho he fet aquesta matinada y per poch 'm treuhen un ull ab una agulla de fer mitja. Sort que he estat amatent á separarlo del forat.

LLOP Al quarto d' ellas no crech que hi siga, perque la seva tia ahir vespre lo va barallar de mala manera. Lo que podriam fer seria tornar á buscar be per aquestos voltants.

ARCIS Y si preguntavam al camarer?

ERNESTO Mal plan! Pot ser encara ns desorientaria. Jo crech qu' es lo seu «Teque maneque.» Segons afirma 'l gomós, va ser ell qui va entregar la carta á la meva dona.

LLOP Miris... aquí n' hi ha una pera vosté de carta. (*Ensenyantli sobre la taula.*)

ARCIS Pera mi?... aveyám... Es d' ell... li conech la lletra.

ERNESTO A veurer... Vaya si ho es!... y la tinta es fresca! aquest mestre no es lluny. Vegi... vegi que li diu.

ARCIS (*Després d' oberta*) Vaya si ho es. (*Després de llegir*) ¿Saben que el minyó te molt poca vergonya?

ERNESTO ¿Qué li diu?

ARCIS «Me llego á la fuente. Dentro de poco tendré el gusto de verle y hablaremos de nuestro negocio. Jaime Giralt.»

LLOP Quina barra!

ARCIS Això es cínich!

ERNESTO (*Rient á carcajadas*) Pero aquest home s' ha proposat rifarse á tothom.

ARCIS Encara te ganas de riurer vosté? Home 'm sembla...

ERNESTO Es que 'm fa gracia tan desvergonyiment.

ARCIS Senyors... á la font... Jo aniré al devant y no 'l deixarém que no hagi purgat lo seu delicte.

ERNESTO Aném!

LLUIS Aném!

ARCIS Y no s' espantin que som tres contra un. (*A. Don Llop.*) Passi al devant vosté que porta bastó.

(*S' en van un darrera l' altre foro dreta.*)

ESCENA IV

SERAFI, D. AGAPITO, luego CINTET, després GIRALT

(Del quarto núm. 9.)

AGAPITO No tinga pór home... Ja no hi ha ningú.
SERAFI Vol dir? .. (*Recelós.*)
AGAPITO Surti y ho veurá.
SERAFI Be... ¿qué preten fer?
AGAPITO Home... qualsevol cosa menos aquesta resolució estranya d' encauharse aíxís com un conill.
SERAFI Veurá... no 'm vuy desafiar... no hi ha rés que 'm fassi mes horror.
AGAPITO Pero; home... ¿no diu que no sab de qué se las heuhen tots aquets altres?
SERARI Es clar que no. Jo passat lo de la viudeta no tinch cap més séba que 'm fassi courer los ulls.
AGAPITO Donchs aquesta séba es la que li pot costar de pahir, que lo demés, sent ignocent, ja caurá pel seu pes.
SERAFI No ho sé. Bé, ¿qué li va dir á vosté la tia ahir vespre?
AGAPITO No volia pas que la deixés. Vulgas no vulgas, va empenyarse en que li fes una untura á l' esquena que deya qué s' hi sentia punxadas. No m' hi posi may més ab aquets compromisos.
SERAFI No tinga por. ¿Y cóm se va arreglar?
AGAPITO Oh! fentli.
SERAFI Ab qué?
AGAPITO Ab petroli del quinqué... que sé jo!
SERAFI Y si... sortir del pas. Eh! no 'n va fer pas cap á l' Ernesta?
AGAPITO No... pregúntili.
SERAFI Y no li va parlar de l' assunto?
AGAPITO Si. Diu que 'l senyor Llop va ser qui li va dir que vosté 's feya passar per viudo.

SERAFI Ell 'm va dir que ella li havia dit. Be, debia desvariejar, perque també va dirme que la tia estava tan conforme en que jo 'm casés ab la Laura.

AGAPITO Pot ser li va dir per no esvararlo y esperar una ocasió per passarne 'ls taps mes á la segura.

SERAFI Ay pobre de mi!

AGAPITO Be... be.. no vuy creurer tampoch qu' aquest mestre 's menji 'ls homes crusos. Devegadas aquets hombrons, quan se 'ls hi planta cara 's tornan molt petits.

SERAFI Si que passa de vegadas. Probiu vosté.

AGAPITO Pot ser que si que ho probaré. Com que voldria demanarli esplicacións del insults que va inferirme ahir: ¿Qué n' ha de fer si 'm vaig fer passar per metje? ¿que 'l vaig visitar á n' ell per ventura?

SERAFI Ab això trovo que la rahó li sobra. Ah.! jo de vosté l' apretaria de valent. Pot ser si que vejentlo ferm, afluixará. Ja te rahó que de vegadas 'l que te mes llengua es lo mes dallonsas.

(*Cíntet foro dreta.*)

CINTET Senyors!

SERAFI Qué! (*Espantat.*)

AGAPITO No tinga pór. Es 'l gomós.

SERAFI També 'm deu venir á buscar rahóns.

AGAPITO Aquest ray...

CINTET Sr. Giralt... venia á dirli que 'm dispensés de las paraulas agraviatorias que vaig proferir ahir á la nit, pero pot servirme de justificant l' ignorancia ab que varen deixarme de que la seva cosineta era casada ab 'l senyor aquí present (*Senyalant á D. Agapito.*)

SERAFI Qué?

AGAPITO (Vaja... ja 'n tenim un altre!)

CINTET Jo no sé los motius que varen tenir en pintarme san Cristóful nano de que era viuda y no sé

quantas cosas mes, fentme fer una gran planxa devant d' aquella pobre senyora qu' haurá format de mi un concepte molt trist.

SERAFI Be... pero...

AGAPITO (Calli) Ay carat!... ¿Y cóm ho ha sapigut que que jo era 'l seu marit?

CINTET Pel Sr. Llop que va dirli la seva sogra.

AGAPITO La meva sogra va dirli?

CINTET O la seva mamá poltíca... com vulga.

AGAPITO Be .. Si. (Qu' es aquest enredo!) Rés .. en lo mon ve un dia que tot se descubreix. Aixis, ja dech poder estar tranquil de que vosté no pensará may mes ab la meva dona?

CINTET Y tan!... No tinga por... ja hi he fet la creu.

AGAPITO Si... perque un dia, si vosté hi ha fet la creu, pot ser un altre li íes la sepultura.

CINTET No! .. no m' embolico.., ja sab lo meu lema! y com que en aquí no m' hi queda rés que fer, ja tinch la máquina á punt per desseguida d' haver dinat, anarmen cap á Puigcerdá. Al Sr. Ernesto, si 'l veuhen, ja li poden dir que 's deixi veurer en lo *Club* que tinch que darli un recado. Ja 'ls entendrá, ja.

AGAPITO Y donchs: ¿que n' hi va fer alguna?

CINTET Oh... que sense com va ni com costa, 'm va confirmá.

AGAPITO Si?

SERAFI De veras? y per qué?

CINTET Com que jo no sabia que fos lo marit d' aquella Lola, 'l vaig enterar de que 'n Joan li havia entregat ab molt recel una carta que jo 'm creya que li enviava aquell jove... 'n Lluis... y á la cuenta va resultar qu' era de vosté. (*A Serafí.*)

SERAFI Meva?

(*D. Agapito esclata ab riallas.*)

(Qué li va enviar vosté potser?)

AGAPITO Jo!

SERAFI Cada cop estich mes á las foscas.

AGAPITO Ara... ara es quan va bé!

SERAFI No ho sé veurer.

AGAPITO Y hasta pot ser sab vosté per qué 'l senyor Arcís está tant cremat ab lo senyor Giralt?

CINTET Es clar que ho sé. Perque ha estat fent l' amor á la viudeta haventli demanat á n' ell la má de la seva neboda.

SERAFI (*Cremat.*) Que jo he demanat?... va... va... vagi!

AGAPITO Home... no s' enfadi Ara aném estirant las embulladas bagas de la troca.

SERAFI Y tant embulladas.

CINTET Gens de embulladas.

AGAPITO Gens... Deixil enrahonar.

CINTET Al dirli jo que l' apellido de vosté era Giralt, va preguntarme si era fabricant de samarretas del carrer de l' Aurora; y jo vaig contestarli que si... y llavors va se quan va dirme que vosté li habia demanat la noya ab carta desde Barcelona.

SERAFI Alto!... alto!

AGAPITO Qué?... que ja veu los gegants?

SERAFI Si... pero... (Y lo d' aquí d' aquesta Lola, cóm pot ser?)

AGAPITO Hi ha un pero?

(*Giralt foro dreta.*)

SERAFI No!... Ja no hi es!... (Redeu! tot está aclarit!)

GIRALT Ola, noy!

SERAFI Tú, aquí?

GIRALT Ja ho veus.

SERAFI Lo meu cosí

AGAPITO Tant gust!... (Vaja!...)

CINTET (*á Giralt.*) A vosté jo 'l conech del *Foli.*

(*Serafí y Agapito parlan baix.*)

GIRALT Hola!... No es n' Cintet Vallcorba?

CINTET Servidor de vosté.

GIRALT Vamos... ja no estranyo haver vist á la Florinda... Aquest estiu viatjan junts?

CINTET No... Soch á Puigcerdá, sol.
GIRALT Si fa poch l' he vista entrar á n' aquesta sala.
CINTET L' haurá presa per atri.
GIRALT Y ara!... ¿qui no coneix á la Suripanta?...
AGAPITO Com?... qué?
SERAFI Ella aquí? La Suripanta?
CINTET Be... aquest jove está trascordat.
GIRALT Si 'ns hem fregat la roba.
CINTET Li dich que s' erra. Ab vint y quatre horas que soch aquí no l' hauria vista?
GIRALT L' establiment es gran. A bon segur que no ha vist á totas las senyoras del balneari. ¿No la coneixes tú? (*A Serafí.*)
SERAFI De nom.
GIRALT Y voste?
AGAPITO De nom, també.
GIRALT Ara sí que veig que sou curridos.
SERAFI Quina clase de dona es?
AGAPITO N' hi ha tantas!... Ja m' agradará coneixerla.
SERAFI Y jo...
CINTET (Quina porfía mes tonta!)
GIRALT Ben plantada... bonica... róssa... Du un lunar pintat á la galta esquerra.
SERAFI / AGAPITO La Laura! (*Gran sorpresa.*)
CINTET Qué?
GIRALT (*Senyalant primer terme dreta.*) Mírinla... ara atravessa 'l parque.
TOTS Ella!
CINTET (*Assorat.*) Dimoni!... Sí que ho es! Jo fujo! No li digan pas que m' hagin vist. Ay, si sabia que he vingut detras d' una dona. Pobre de mi! Passiobé... passiobe.., passiobé. (*Dantloshi las mans.*) Ay mare meva!... ¿ahont tinch la máquina? ah!... ja sé... allí fora. Tan gust en haverlos conegut... Si en rés los he agraviat, dispensin. Pósinme als pens de las senyoras. Comers, vint y tres, principal, y al *Club* de tres

á quatre. Si 'm veu, estich perdut! San Jordi 'm valga! (*Mutis Joro esquerra.*)

AGAPITO Patatim, patatum y disset, quaranta.

GIRALT Això es una llagosta!

SERAFI M' he quedat veyent visions! La Laura la Suripantal ¿Qué li sembla, D. Agapito?

AGAPITO Que l' assunto no pot anar millor. Que 'l plet era perdut y qu' ara, fins jo, potser cobraré alguna cosa.

SERAFI Qué vol dir?

AGAPITO Deixiho correr.

GIRALT Qué os passa?

SERAFI Contesta tú primer. ¿Has escrit una carta á una dona casada d' aquí l' establiment?

GIRALT Una que jo hi havia tingut relacions abans de casarse y...

AGAPITO Y després també. Endevant!...

GIRALT Y li suplicava que deixés 'l balneari per quan jo havia de parlar ab un tal D. Arcís á qui havia demanat la sevo neboda y com es un partit molt brillant, tenia pór que no m' ho desbaratés cometent alguna imprudencia promoguda pels celos.

SERAFI Dochs, fill jo he carregat ab tots aquets morts... la carta está en poder del marit.

GIRALT Qué dius!

AGAPITO Oh!. esperis que falta 'l ball.

SERAFI Don Arcís, que se 'n ha enterat, m' ha desafiat; m' ha desafiat 'l marit y m' ha desafiat un amich del marit, y se 'n ha enterat la tia y se 'n ha enterat l' Ernesta...

GIRALT Que son aquí?

SERAFI Aquí!

GIRALT Pero, ¿per qué se las heuheu ab tú aquesta gent?

SERAFI Clar! perque aquest istiu viatjo d' incógnito... y usava 'l teu nom.

GIRALT Lo meu nom? ¿per qué?

SERAFI Per no gastar 'l meu.

AGAPITO Perque li durés mes... S' ha tornat molt estalviador.

GIRALT Noy... 'ns hem de posar d' acort y mirar com se capeja aquet mal temps, sino tots aném á las rocas.

SERAFI Oh... per aquest cantó ray! Son compras que tú has fet, y dihent que 'l nom que duya la factura era equivocat, 'm quedo ben libre.

GIRALT Gracias!

SERAFI Si... que no tinch prou roba per rentar jo... pregúntaho á D. Agapito.

AGAPITO Si... ja n' hi ha un bon cove! pero tot s' arreglará. Lo qué té qu' aquí estém malament; entrém al meu quarto y tirarém plans.

SERAFI Te rahó... aném.

AGAPITO (*Mirant primer terme dreta.*) Ara ve D. Llop! Sino pel sinó...

SERAFI Qué vol dir?

AGAPITO (*Resolt.*) Entreu. . jo 'm quedo per ara. David va vencer á Goliat y era un gegant. Si podiam treurer á n' aquest del mitx, tindriam molt guanyat.

SERAFI Jo ho probaria.

GIRALT Quí es?

AGAPITO Amagueuse que ja es á la vora.

(*Entran quarto núm 7.*)

ESCENA V

AGAPITO, luego D. LLOP.

AGAPITO Qué pot succehir? Tenir de geurer quince dias?... 'M faré cárrech que passo una gástrica. Valor.

(*D. Llop primer terme dreta.*)

LLOP Ah!... vosté?. . Me 'n alegro... Tant es comensar per l' un com per l' altre.

AGAPITO (*Amparantse detras lo balancí.*) (Ay mare meva!)

LLOP Preparis, perque m' ha de pagar ab la vida la burla de que 'ns ha fet objecte tan á mi com á la Laura. Ja pot reconciliarse ab Deu!

AGAPITO (*Ab mal continguda pór.*) Si, senyor!... ¿qué 's pensa que m' espanta? ¿ahont vol qu' aném? Au!... au!... desseguida!

LLOP Fingirse viudo per enganyar á la pobre de la meva nevoda!... Demanarme la seva má!

AGAPITO Encara li torno á demanar! au... au!

LLOP Sino que jo no tingués sanch á las venas!...

AGAPITO També n' hi tinch jo de sanch á las venas! Au... au... ja hi estém anant!

LLOP Y tant si hi anirém! Pero no 's crega que tinguém d' anar á cops de puny com si fossim carreters ó camálichs. Ha de ser ab armas y á mort!

AGAPITO Ab armas y á mort.

(*Ab veu mitx ofegada pel espant.*)

LLOP ¿D' hont vol que las tregui aquí las armas? Quan siguém á Barcelona, ja 'l faré venir á trovar per dos amichs y s' entendrá ab ells.

(*Pausa.*)

AGAPITO (Aquest mestre afluixa!) ¿Qué vol dir Barcelona?... ara!... ara!... armas?... no faltarán armas. Segur que si no hi ha pistolas, trovarém dos estoques, ó si no, 'ls ferros de fer los capons al ast.

LLOP Ja te sort que 'l veig pare de familia!...

AGAPITO Déixila está á la familia!

LLOP Lo qu' ha fet vosté no te color! Si no va ser una broma que en tal cas li dispensaria, no hi ha calificatiu que aplicarhi.

AGAPITO No va ser broma, no... que va ser de serio!... y trovo molt just que vulgui una satisfacció qu'

estich prompte á donarli en lo terreno que vulgui. Y á mes... vosté ahir vespre 'm va dir canalla, y ó retira aquesta frase, ó li estrello pel cap aquesta taula de centro!... (ara... ara... 'm reventa!)

LLOP Calma, home, calma.

AGAPITO (Bravo!)

LLOP No recordo haber proferit tal paraula que desdiria del meu carácter y de la meva educació esmerada.

AGAPITO Donchs, la va proferir!... (Ja vaig á sobre.)

LLOP Donchs, no vaig ser jo... va ser l' exaltació que va produhirme l' estrany modo de obrar de vosté.

AGAPITO Com s' enten? Retiri la frasse!

LLOP Donchs... impropi modo d' obrar. Vosté consideri que 's tracta d' una á qui aprecio com una filla y jo seria un cobart que hagués mirat la seva conducta ab indiferencia.

AGAPITO Retiri la frasse!

LLOP Quina?... conducta?

AGAPITO No! indiferencia.

LLOP Pues... ab calma. Li va be aixís? Ja veu que procuro complaurel ab tot, degut sols á la meva educació y al meu carácter amich de transigir.

AGAPITO (M' ha agafat pór... esperat.) (*Pausa.*)

D. Llop queda algo d' espallas a D. Agapito. De repent D. Agapito pega un cop de puny á la taula y D. Llop fa un moviment d' espant tent espantar á D. Agapito.)

¿Vol vosté... (*Al dír aquestas dos paraulas es quan pega 'l cop.*)

Vol vosté que jo mirés ab consideració a n' aquesta senyora? ¿No ha comprés que tant jo com lo meu amich Giralt, sabém de sobras qui es la seva neboda?

LLOP (*Sorprés.*) ¿Cóm?

AGAPITO ¡Qu' es pensa que á Barcelona vivim al carrer

de la Claveguera?... Y havia pogut somiar que 'l meu amich Giralt... no, jo... perque jo, ja sab que soch casat ab la filla de la meva sogra... que 'l meu amich Giralt repeteixo, havia de dur al altar una cantadora de *couplets* de conducta equívoca? á una *Demi-monde* qu' ha fet tronar y plourer ab los seus escándols?... en fi á la Suripanta?

LLOP ¿Cóm? qué? (*Sorprés.*)

AGAPITO (Ara l' he mort!) Cregui que en aquest asunto vosté ha desempenyat una plassa que ni la de marquillas .. perque... dime que neboda tienes, y te diré qué tio eres.

LLOP (*Sonrient.*) Ella no es neboda meva.

AGAPITO Ah... no?

LLOP (*Acostantse y ab to confidencial.*) Es una coneguda que sabent que jo viatjo 'ls istius, va demanarme si la volia acompanyar en aquesta escursió.

AGAPITO Donchs, miri... no crech que n' acompanyi cap mes de coneguda, perque 'n Giralt s' ha enterat de que 'l volia desafiar, y ara 'l busca ab un revólver de sis tiros carregat.

LLOP A mí? (*Espantat.*)

AGAPITO Es dir... de quatre... perque ja n' ha gastat dos. Ab l' un se 'n ha endut un tros de orella del marit de la Lola, y ab l' altre ha foradat los faldons de la levita de D. Arcís.

LLOP No fassi bromas!

AGAPITO Ara venia de la font. No pot tardar á ser aqui. Si 'm vol creurer, salti per aquella finestra del corredor que dona al torrent, y no pari fins á Puigcerdá. Ahont te l' equipatje?

LLOP No 'n porto.

AGAPITO Donchs, creguim... no s' hi dormi.

LLOP Ho faré per evitar un escándol... no perque 'm fassi pór.

AGAPITO Creguim, no s' entretinga, qu' aquí un enterro costa molts diners.

LLOP Si... m' en vaig... pero á Barcelona 'l buscaré y la pagará cara, que jo no soch cap gallina. ¿Ahont diu qu' es aquesta finestra?

AGAPITO L' última del corredor. 'M sembla que 'l sento!

LLOP (*Apresurat.*) Senyor Serafí, ja 'ns veurém... passiobé.

(*S' en va primer terme esquerra*)

AGAPITO Passiobé. Serafí!... aquest també debia llegir la maleta! (Ara comprench perque va dir que jo era 'l marit de l' Ernesta.)

(*Serafí y Giralt surten tenint que sentarse de tan riurer*)

ESCENA VI

D. AGAPITO, SERAFI y GIRALT

SERAFI Ay... jo 'm moro!

AGAPITO Que ho han sentit?

GIRALT Tot!

AGAPITO Per xo ja n' he passada de pór!... no creguin!... Vaja... ja te reventat lo grá que li donava mes cuidado.

SERAFI Ay, sí, D. Agapito... Abrassim! ara lo de casa sol, ja sé ahont pot arrivar.

AGAPITO Cóm s' enten? Ha de quedar vindicat. Jo me 'n encarrego.

SERAFI De debó?... Li deuria mes que la vida!

GIRALT Al últim, no mes seré jo 'l sach dels cops.

AGAPITO Quí sap? Home... Aveyám... ¿Qué li deya vosté ab la carta á n' aquella dona? Pot ser encara s' hi puga posar un pedás.

GIRALT Sencillament... que se 'n anés del balneari per

evitar compromisos que després del casament miraria de tornar á seguir.

AGAPITO Deu!... això no te arreglo!

SERAFI Y tal!...

GIRALT Prou que ho veig.

SERAFI Tambe no sé com feu las cosas... ¿Oy, don Agapito?

GIRALT Just... Vinam á recriminar... Crech qu' ets 'l menos indicat.

Ernesto foro dreta

ESCENA VII

Mateixos: ERNESTO, després JOAN.

AGAPITO (*Veyentlo.*) Adios!

SERAFI (Ell!... Recristo!)

GIRALT Qui es?

SERAFI L' marit.

GIRALT Redeu!

AGAPITO (Ara... Ara!...)

SERAFI Jo canto.

GIRALT No juguém!

ERNESTO (*Agafant pel bras á Serafí y duentlo apart.*) Escolti dugas paraulas, jove.)

GIRALT Això acabará malament.

SERAFI (*A Ernesto.*) Veurá... li esplicaré...

ERNESTO Calli... ¿Sab á cá 'n Justin?

SERAFI Prou... Allí á la plassa Real.

ERNESTO Donchs, quan sigui á Barcelona, busquim, y hi anirém. Jo devant de la gent tenia de fer (*D. Agapito y Giralt parlan baix y acaloradament,*) la comedia, pero may li podre pagar lo favor que m' ha fet donantme ocasió de despendrem d' una dona que 'm carregava soberanament... Gracias!... gracias!... (*Agafantli las mans.*)

Si ab res puch servirlo, Llástichs... 47... primer... disposi. (*A D. Agapito y Giralt.*) Senyors... poden seguir... Hasta la vista.)

(*S' en va foro esquerra.*)

(*D. Agapito y Giralt corren á reunirse ab 'n Serafí apresurats.*)

AGAPITO ¿Qué li ha dit?

GIRALT ¡T' ha desafiat?

SERAFI (*Caragolantse de riurer.*) M' ha convidat á sopar!...

GIRALT Parla formal, home!

AGAPITO Jo ho trovo molt just... Es un home dels que diuh-n lo que senten. Vamos, ara, tot lo altre anirá com una seda.

SERAFI Vol dir?

D. Agapito pica de mans.)

Per qué pica?

AGAPITO Te llapis algú de vostés?

GIRALT Si... jo.

AGAPITO Fassi 'l favor.

(*S' treu una tarjeta de la cartera y va á la taula del centro á escriurhi.*)

GIRALT ¿A quí deu escriurer?

ERNESTO Ell s' ho sap... deixal fer.

(*Joan foro esquerra.*)

JOAN Que demanan?

AGAPITO Si... esperat.

JOAN La Sra. Laura també li va llegir lo nom de la maleta. (*Ab veu baixa.*)

AGAPITO Ah... Sí? (Vaja queda confirmat lo meu casament ab la dona de 'n Serafí... Ja 's va serenant. (*Tot escribint.*) ¿Saps ahont es la senyora Laura?

JOAN Al quarto. Hi ha entrat per l' altra porta del corredor.

AGAPITO Te... ves... Dónali aixo y escolta á l' orella. (*Parlant baixet y dantli la targeta.*)

JOAN Está be. (*Entra primer terme esquerra.*)

AGAPITO (*A Giralt.*) Ara vosté, se 'n va á buscar al Sr.

Arcis com si acabés de arrivar. De tots aquets enredos fassi veurer que no 'n sab rés. Y quan ell l' enteri, dongui la culpa de tot á 'n Serafí encarregantli que fassı 'l dissimulat y qne no 'l descubreixi.

GIRALT Ja 'm va be això.

AGAPITO Vagi... no s' entretinga.

GIRALT Donchs, hasta luego. (*S' en va foro dreta.*)

SERAFI Be, pero... ¿y la dona, y la sogra?

AGAPITO Ara 'ls toca á n' ellas y per últim 'm tocará á mi.

SERAFI A vosté?

AGAPITO ¿Que no soch del coro? Los arreglo á tots y jo no m' arreglaría!...

(*Joan primer terme esquerra.*)

Tú, Joan, á la tia y cosina del senyor que fassin lo favor de venir.

JOAN Está bé. (*S' fica al quarto de don Agapito.*)

SERAFI Be. ¿Quin plan porta? No sé per qué 'm sembla que tots quedarán embarcats y que jo 'm quedaré en terra.

AGAPITO ¿Te confiansa ab mí ó no?

SERAFI Tota. Pero es que ab lo meu mal no hi veig arreglo possible.

AGAPITO Fiquis al meu quarto á esperar los aconteixements.

(*Joan surt del quarto de D. Agapito ab lo seu equipatje.*)

SERAFI Al menos, diguim...

AGAPITO Ni una paraula.

JOAN (*Desde la porta.*) Miris... venen cap aquí las dugas.

AGAPITO Millor.

SERAFI Me n' hi vaig donchs. (*S' fica al cuarto de don Agapito.*) (Sent la Laura la Suripanta encara la cosa te arreglo.)

JOAN (*A n' ellas.*) Lo senyor las demana. *S' en va.*)

ESCENA VIII

D. AGAPITO, SRA. PEPA, ERNESTA.

PEPA ¿Es vosté, Doctor?

ERNEST Deu lo guart.

AGAPITO Qué deu l' has guart. Y cóm se trova?

PEPA De l' esquena molt be. Cregui que ha sigut com posar oli en un llum; no hauria dit may que 'l petroli tingués tanta virtut. Las píldoras que 'm va dar també 'm van divinament. Vamos, crech que 'm posaré bona. Ja puch ben dir que ab vosté Deu m' ha vingut á veurer. No mes es que ab aquestos disgustos...

ERNEST ¿No ha vist á 'n Serafí?

AGAPITO Sí... séntinse, séntinse, que jo tornaré la calma á n' aquets dos cors y desapareixerá la dolencia moral com li ha desaparescut lo dolor de l' esquena ab las infalibles fregas de petroli y com desapareixerá l' anemia cerebral ab las celebradas píldoras del doctor Camamilla.

PEPA No... la calma es impossible... 'n Serafi es molt culpable.

ERNEST Ho haig de veurer, mamá.

PEPA Tú si que...

AGAPITO La senyora té rahó.

PEPA Es clar que la tinch.

AGAPITO No... no... la noya... Aquí en tot aquest assunto hi ha un culpable, si, no li nego... es á dir... dos; pero cap d' aquestos culpables es vosté...

PEPA Es clar que no soch jo.

AGAPITO Ni jo ni 'n Santcliment.

PEPA Donchs, qui?

AGAPITO L' un, es una maleta.

PEPA
ERNEST } Una maleta?

AGAPITO Si, senyoras... La meva maleta. Jo tinch la costum de no viatjar ab lo meu nom, y, ho faig perque no 'm podria treurer los malalts de sobre.

PEPA Això si que ho crech.

AGAPITO Oh... ja!... la ho pot ben creurer! Pues, bueno... generalment adopto 'l de un amich per' evitarme compromisos y aixís vaig fent las quincenas de obligació á cada balneari y no tinch mes malalts que los estrictes dels establiments.

PEPA Ja es pensar... ¿Eh, noya?

AGAPITO Aquets any, per una malahida casualitat usaba 'l de 'n Seratí y 'l portava escrit á la maleta, y á pesar de n' haver desistit, al veurerl á n' ell á n' aquesta casa, algú ó alguns varen llegirlo y á poch estava tothom enterat, y per tothom, menos per vostés y 'l propi Serafi qu' encara ho ignora, segueixo sent lo doctor D. Serafí de Santcliment.

PEPA Ara vegi!

AGAPITO Jo, que estich agradat de donya Laura vaig demanarli la seva má, tan que diumenge ja 'm va la primera.

ERNEST Vaja...!

PEPA L' felicito!

AGAPITO Gracias!... Pero com vosté va dir al seu tio qu' en Sant Climent era 'l marit de la seva filla y ell no coneixia altre Sant Climent que jo, per xó va armarse aquella barahunda en la que ningú s' entenia.

ERNEST Ho veu, mamá?

PEPA Qué 'm diu!... pero... ¿qué sabia jo? ay... dispensim. ¡Quina vergonya! Y donchs... ¿cóm han quedat?

AGAPITO Oh... rés... Hem tingut una esplicació y 'l tio

m' ha donat mil satisfaccions y are es á Puigcerdá que crech que 'm vol fer un regalo pera desagraviarme. Per anar mes depressa hasta ha saltat per una finestra d' aquest corredor.

PEPA De vritat?... Pero y alló de la carta á la senyora casada?... y no ¿era la Laura la que s' havia de casar ab mon nebot Giralt?

AGAPITO Ja li he dit que 'ls culpables eran dos! l' altre es lo seu nevot Giralt qu' es aqui y 's veu qu' es un gran enredador.

PEPA / ERNEST { Es aquí.

AGAPITO Pero vostés no digan paraula! Fassin l' órni. Ara es á parlar ab D. Arcís.

PEPA A enganyarlo.

ERNEST Que s' arregli!

PEPA Ah, sí... si.

AGAPITO Ell es 'l que va enviar la carta á n' aquella senyora casada y 'l que volia desbancarme ab la Laura enganyant á D. Llop.

ERNEST Qué tal?

AGAPITO (Que dugui algun farcell aquest també...)

PEPA Quina pessa!... Pero 'l tio de Laura no es D. Arcís?

AGAPITO No... es D. Llop. Lo senyor Arcís es 'l altre... aquell vell...

PEPA (Jo que 'l vaig insultar... vet aquí perque 'l criat... ¡ay Mare de Deu!)...

ERNEST Y aquesta casada deu ser la que deyan que tenia ab mon cosí... ¿Ho veu clar ara?

PEPA Calla, dona, calla!... Rés... ja ho veig... van confondrer un nebot ab l' altre.

AGAPITO Aixó.

PEPA Y ¿com me presento ara devant de 'n Serafí?

(Serafí surt.)

SERAFI Del modo que vulgui... tia.

PEPA Eras aquí?

ERNEST Serafí... jo no havía duptat may de la teva ignocencia.

AGAPITO Y tan ignocent!...

PEPA Pero... ¿per qué no 't defensavas?

SERAFI Si may m' ha donat temps!...

PEPA (Això també es vritat.)

SERAFI Be... no m' heu de donar satisfaccións de rés.

AGAPITO No... per xo, no.

SERAFI Y després que la vritat sempre llú. ¿Oy don Agapito?

PEPA Ja tens rahó, fill.

AGAPITO Es lo que jo sempre li deya: lo cor net y 'l cap dret.

SERAFI (*A D. Agapito.*) No tenim vergonya!)

AGAPITO (Deu n' hi dó!... Deu n' hi dó!)

SERAFI (Sent la Suripanta, li llogaré un pis á l' ensanche... ah!... salau!)

ESCENA XI

Mateixos, ARCIS, GIRALT.

GIRALT (Ara vosté fassi 'l tonto.)

ARCIS (Si... si .. que s' arreglin.)

AGAPITO (*Veyentlos.*) (Hola!)

SERAFI (*A Agapito.*) Li comunicaré un plan que tinch.)

AGAPITO (Bravo!)

ARCIS Vamos... ja está despejada l' incognita. Ja ho veu com era jo 'l verdader tio?

PEPA No me 'n parli.

GIRALT Tia! Ernesta!... (*Dantse las mans.*)

ERNEST (Embolicador!... Ja veurás!)

ARCIS (*A Serafí.*) Vosté dispensi, que tot va ser nu mal entés.

PEPA (*A Giralt.*) Ja has fet combregar ab rodas de molí á n' aquest pobre senyor!)

GIRALT (Calli!)

(*Laura primer terme esquerra molt séria y sens casi mirar al grupo. Va ab trajo de viatje, cartera y lentes de campanya. Moviment de sorpresa general.*)

AGAPITO (*A Laura.*) Ah... Ja está á punt?

SERAFI (Qué?) (*Molt sorprés.*)

PEPA (Qu' es guapa!)

JOAN (*Foro esquerra.*) La Victoria está enganxada.

AGAPITO Ja venim.

SERAFI (Se 'n va ab ella!)

PEPA (Se 'n va!... Tan be que 'm duya la malaltia...)

AGAPITO Si volen res pera Paris, estich á las sevas ordres...

SERAFI (Qué diu aquest home!)

AGAPITO (*A Serafí.*) Quan 'ns vejém per Barcelona, ja li contaré las mevas impresions del viatje.

SERAFI (Lladre!)

AGAPITO (No hi ha mes...)

PEPA Jo si que quedo lluhida!)

AGAPITO Que ho passin be.

(*Agata del bras á la Laura que saluda ab lo cap sense mirar á ningú. Tots contestan al saludo ab qualsevol frasse, vanse foro esquerra.*)

SERAFI Ni una mirada... y 'l cor se me 'n hi va! Estich per arrancarli!...)

ERNEST Es hermosa... oy Serafí?

SERAFI Qué? (*Sorprés.*)

GIRALT Senyó Arcis... quan vulga, podrém anar á parlar del nostre asumpto.

ARCIS Corrent. Que ho passin be.

GIRALT Vamos donchs... Hasta cada rato.

PEPA Y ERNESTA Passarho be.

SERAFI (*Ensimismat.*) (Ah, no!... Axó no ho aguanto! Jo 'ls segueixo!... pero... cóm?)

PEPA (*Sentantse.*) Ja 'm torno á trovar malament. Lo

cor 'm diu qne haventme deixat aquest metje, jo 'm moriré.

ERNEST (*Acostantse á Serafí.*) Qué tens?

SERAFI No... rés...

PEPA (*Aixecantse resolta.*) Serafí... Ara es quan pots darme una proba de carinyo. Ab lo doctor se m' en va la salut. Passar l' istiu aquí ó passarlo á Paris, tot es igual.

SERAFI (*Ab alegria comprimida.*) Vol dir qué?...

PEPA Ja pagaré jo l' excés, cas que 'n resulti.

ERNEST Si, si... Fem enganxar 'l tilburi desseguida... Ay! á Paris! (*Picant de mans.*)

SERAFI No se si podré dissimular...)

PEPA Es dir, qu' encara t' hi pensas?...

SERAFI Pensarmi jo?... Siga aixis,
per molt qu' això 'm contraría.

PEPA Serafí... m' has fet felis!
Vínam aquí! (*Obrintli los brassos.*)

SERAFI Abrassim tia!
per vosté... ¿qué no faria?
Ernesta... Cap á París!
(*Al públich adelantantse ell sol.*)
Si un aplauso ara se 'ns dona,
com qu' això no s' ha acabat,
en quan torni á Barcelona
'ls diré com ha quedat.

FI DE LA COMEDIA

BIBLIOTECA

DE

L' AURENETA

	Ptas.
La Suripanta, (1.ª y 2.ª edició), comedia, 3 actes, A. Ferrer y Codina	2
Lo Somatent de Girona, cuadro dramátich, F. Agulló Vidal . . .	1
La Pubilla de Caixás, (1.ª y 2.ª edició), drama, 3 actes, Francisco X. Godo	2
Armas y Lletras, comedia, 1 acte, A. Ferrer y Codina	1
Otger, drama, 3 actes, A. Ferrer y Codina	2
La minyona del Rector, joguina, 1 acte, Francisco X. Godo . .	1
Un pom de violas, comedia, 3 actes, Conrat Roure (Pau Bunyegas). .	2
¡¡Tenorios!! comedia, 3 actes, A. Ferrer y Codina	2
¡Ditxós ball de máscaras! joguina, 1 acte, F. Figueras Ribot . .	1
El Túnel, drama, 3 actes, Francisco X, Godo	2
Mar grossa, joguina, 1 acte, Ernest Soler de las Casas.	1
Al cim de la gloria, lloansa, Antoni Careta y Vidal, ...	1
Lo collaret de perlas, drama, 3 actes, Frederich Soler (Pitarra) . .	2
Un cop de telas, diálech, 1 acte. Anton Ferrer y Codina	1
Lo mas perdut, comedia, 3 actes, Joseph Feliu y Codina	2
Una prometensa, pasillo cómich, 1 acte, Joan Marxuach	1
Lo general «No importa», drama, 3 actes, Teodoro Baró	2
Torcros d' hivern, comedia, 3 actes, Anton Ferrer y Codina . .	2
No sempre 'l que paga, trenca, comedia, 1 acte, F. Figueras y Ribot .	1
Lo patró Arauya, comedia, 1 acte, Joseph Maria Pous	1
¡Trampas¡, commedia, 3 actes, Manel Rovira y Serra	2
Entresuelo primera, comedia, 1 acte, Pere Juliá y Sust	1
Lo joch dels disbarats, comedia, 3 actes, Teodoro Baró	3